

3/06/23

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ ఆగష్టు నెల 29-వ తేది బుధవారము

No 127

నంపుటము ౧౦

ఈ థి రో గ్గా రి నా మ స ం ప త్తి ర ము, శ్రావణమాస బహుళ తృతీయ 3.

నంచిక ౧౨౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు మనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

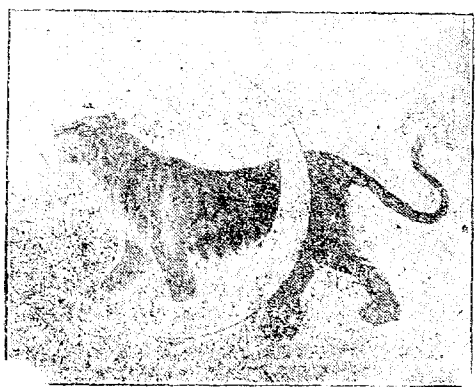
అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధినిజిడిసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశిట్టమాదినిగల మాయమందుగాను, సకలుమందులవలన మోసముగలుగను. మంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతిపలన దేశమునందంతటా వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

దోమలు, ఈగలు, నల్లులు వేనులు మొదలగువాటినుండి

మీరు బాధపడుచున్నారా?

అట్లుండిన మా

చంద్రుడు &

పులి

వర్తకగుర్తుగల

పురుగులను చంపుపొడిని, మరకపుల్లలను ఉపయోగించి, దాని నినాశనము చేయుదు.

Manufactured By

NAIGAI JOCHUKIKU Co., Ltd.

Osaka (Japan)

SOLE-AGENT

Hasanali Kamroodin,

71, Chhipi Chawl BOMBAY 2.

జ్యోతిష పరీక్ష

1924 సం॥ ౧౦ వాన్ నెలలో జాతకమార్పాదము యొక్క 1, 2, భాగములలో పరీక్షలు జరుగును. హెచ్చుతక్కులు వచ్చినవారిలో మొదటి 488 1 వ భాగం పరీక్షలో 4 జూనుకులున్న 2 వ భాగం పరీక్షలో 4 జూనుకులున్న యిచ్చెదము. ఈ పరీక్షలకు దరఖాస్తు చేయువారికి దరఖాస్తు యింటికద్దనే సజ్జరుగంధములు మోచి పరీక్ష చేర్చబడు జవాబులు వ్రాసిపంపవచ్చును. దరఖాస్తు 1 కి రూ. 1 టి మాకు టపాలో పంపవలెను. 2 వ భాగముల పరీక్షలకు దరఖాస్తు చేయువారు రూ. 2 లు పంపవలెను. సజ్జరు దరఖాస్తు సామ్యము కరఖాస్తుఫారములును 1924 సం॥ ౧౦ వే నెలలో ఖరీదుగా మాకు పంపవలెను. జాతకమార్పాదము 1 వ భాగం ఖరీదు రూ. 2 లు, 2 వ భాగం ఖరీదు రూ. 2 లు, 2 భాగములు ఒకేసారి కొనుపాడి రూ. 4 లు, పోస్టు టి. పి. ఖర్చులు వేరు, సజ్జరు దరఖాస్తుఫారములుగాని పుస్తకములుగాని కావలసిన వారు యీ దిగుత చిరునామాకు వ్రాయుడు.

ఆ కెల్ల వెంకటేశాస్త్రి, ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయం, గోపాలపురి, కొత్తపేటపాఠశాల, గోవాటిపాఠశాల.

కలరా సంజీవి

రాకుండనావును. వచ్చిన తప్పకకుసుమము.

కలరా నిర్మూలముచేయుటలో నిష్ఫలకేహముగా నివి సంజీవియే! ఆ నీక యోగ్యతా పుస్తకమును, బంగారు పత్రములును పొందవలసిన సంజీవి. గ్యారంటీగా తురుర్పును. వేలములు ఖర్చు.

వల సీసా 1-కి రూపాయ 1 0 0.

విలాసము:—

ది గౌతమ మెడికల్ హాల్,

బెజవాడ.

మదరాసు ఏజెంట్లు:—

రాజర్షన్ లంకు కో

71 నయిదియప్పనాయకవీధి, మదరాసు.

పరీక్షకు నిలచి ఖ్యాతి గాంచిన
శుక్లనష్టము మాత్రము 50 కి 1-4-0

పూతని

పైత్యరోగములకు వివేకవధము - రసాయనము సీసా 1-కి రు 1-0-0

పాపై జప్ర త్యేక ము

ఓ వర్ ఆండుకో. ఏలూరు, (కృష్ణాజిల్లా)

పురమాషీ పనులు పోకరపనులు చేయునట్టి
వారెవ్వరో భాగుగా విచారించి

1842

మొదట తెలిసికొనుడు.

బహుమానము నిచ్చుగిన్నెలు, పందెపు లోటాలు ఎట్టి మాది
రిలో నైనను ఆర్థరీచిన సకాలములో తృప్తికరముగా తయారుచేసి
యిచ్చెనము. సేమ పెండికి భుగామకు పూచీనిచ్చెనము.

రూ. 10 ఎత్తు మొదలునాని రూ. 25 ఎత్తువరకు ఒకరూపాయ ఎత్తునకు 1-12-0,
చొప్పున అంతకుపైన ఒకరూపాయ ఎత్తు 1-8-0 చొప్పున విక్రయింపబడును.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి, కంపెనీ,
నగలువర్తకులు 28 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

(2)

రెండుమాసముల కొకచక్కని నవల

నవలలు!

నరస్వతీ గ్రంథమండలి

నవలలు!

ప్రకాశకుడు.

రాజమహేంద్రవరము

సంపాదకుడు.

అద్దేపల్లి లక్ష్మణస్వామి.

తల్లావజ్రుల శివశంకరశాస్త్రి.

వెలువడుగ్రంథములు గ్రంథావసరంకి నునాదితములు మాత్రమే కావు. అట్టివానిలో విశేషమైనవియు, స్వచ్ఛమైనవియు లగు నితర సాంఘిక-సాంసారిక-చారిత్రిక-ఆచార్య పరిశోధక-పలుకు, క్రమముగ నొకటికొకటి రెండుమాసముల కొకనవల క్యాలికోబయిండుతో వెలువడుచుండును ఇంటినుండి నుత్తరీదులగు పలువురు కవులచే గ్రంథములు రచియింపఁ జేయుటకు నేర్పాటులు జరిగినవి ప్రకటనములు రు ౦-౪-౦ మాత్రమే.

పోస్టుఖర్చుగాక ప్రతిగ్రంథము చందాదారులకు ౧-౦-౦ ఇతరులకు రు ౧-౪-౦

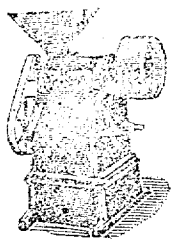
ఇదివరకు వెలువడినది:— వేమసుందరి.

ముందు రాబోవునవి:— “చోరశిఖామణి” డిటెక్టివు నవల.

‘లక్ష్మీప్రసాదము’ శ్రీ కేశవరపు వేంకటశాస్త్రిగారిచే వ్రాయఁబడిన సాంసారిక నవల.

‘రహస్య విప్లవము’ డిటెక్టివు నవల

మర. శ్రీ వేంకట పార్వతీశ్వర కవులు మాసమునకు నాలురూపాయలు పుచ్చుకొనుచు, ముఖ్యముగ యగ్రమెంటు ప్రకారము రెండుమాసములకొక నవల ప్రచురుగ వ్రాయఁజూపిండున వాళ్ళును వారిగ్రంథాలయము నివటనుండి తొలగించడమైనది. ఇంక వారికి మాకు తెలిసి సంబంధములు లేవు.

Head office:--
CALCUTTA.

టెలిఫోను రైసువార్డులు ఆండు పాలిషరు

693

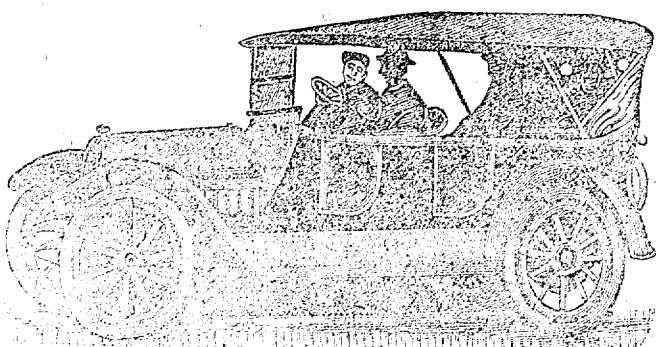
నెం 1, 2, 7 రుల రైసువార్డులు స్టాంపులనుండి తక్షణమే యివ్వబడును. ఈ వార్డులకు విడిభాగములు ఎప్పుడును సిద్ధముగా నున్నవి. 12 సెన్ట్లకూడు అయిదు ఎంజినులు పోటీ ధరల చొప్పున నష్టముచేయబడును. మరి యొకటి మీరు అర్జయకు కంపుటకు మునుపు మా ధరలకు పోల్చి చూడగోరెదము.

B. D. BERY & Co.,
8 Sembu Doss St., Madras.

మోటారును నడుపుటకు నేర్పబడును

అన్ని భాషలలోను ఉపన్యాసము లివ్వబడును

కూర్చేకేమునుండి వచ్చు విద్యార్థులకు ప్రత్యేక సహకాయములు గలవు.

సవరణచేసి క్రొత్తగా ముద్రింపబడిన మా ప్రాప్తికృత ఆంధ్ర, ఆరవ, ఆంగ్ల భాషలలో గలవు.

ఏదికావలయునో తెలుపుచూ ఒక

అణ్ణాస్థానపును పంపిన పంపబడును.

శ్రీ రాం మోటారు స్కూలు,

1/28, మూకర్ నల్లముత్తువిధి, బార్డిచావును, మద్రాసు.

శారద

నచిత్ర మాసపత్రిక

6 వ సం॥

తయారగుచున్నది.

ఒకనాటకము - ఒకనవల

ఈ ప్రాంతమున సం॥ విశ్వసాధ సత్యవారాముని గారు వాసిన “ధన్యకైలాసము” అను నాటకము (సంపూర్ణముగ) ను నోరి నరసింహ శాస్త్రిగారు వ్రాసిన యొక చిన్న నవలయున్న ప్రకటింపబడును.

పత్రికలో

180 పుటలు, రెండు త్రివర్ణ చిత్రపటములు, 50 మొదలు 60 కంట సాధారణ చిత్రపటములు నుండును.

సం॥ చందా రు 7-8-0 ఆర్థి సం॥ చందా రు 4-0-0 చందాదారు లభిస్తున్నదియనికొనియు “శారద” సర్వోత్తమ భంగి విచిత్రముల ప్రకటింపబడును. భాషాభిమానులారా! త్వర పడి చందాదారులుకండు.

మానేజరు, “శారద”, మచిలీపట్నము.

ఇప్పుడే వచ్చినవి.

త్వరపడుడు.

బొమ్మబద్ధ రు. 3-12-0 నెత్తున నెం 210 రు. 4, వాటరు మేను రు. 8 చిల్లన గాగుల్లు మంచింగులు కంటికిచలక మన్నపడదు 3-0-0 “ రెండవ రకం 2-8-0

గిరిబదర్పు. ట్రిప్లి కేను, మద్రాసు.

నోటీసు

మీరాపురం అందు నిడుమర్రు వగయిరా, యట్టేట్ల జమిందార్లు అగు మహారాజరాజుశ్రీ శ్రీ రాజా వెంకటరామయ్య అప్పారావు బహద్రులు గారు మద్రాసు శాసనసభకు రాబోవు యేం కలలో కృష్ణాడిట్టిట్టు సాధారణసంఘసభ్యులలో ఒకరుగా యెన్నికొనబడుటకు యుద్దేశించి రసీ ఓటర్లకు ప్రచురపర్చడ మైనది.

చమత్కార గణితము.

ఈ గ్రంథములో చమత్కార గణితము, నిశితగణిత వివోద్య గణితము, అనోగణితము, తేతగణిత సమస్యలు, చిత్రములు, ఆధ్యాత్మములు, చిక్కులు, చిట్కాశక్తులు, యుక్తికైక్కులు, తమాషా లెక్కలు, గణితావిధానము అను 12 భాగాలు లుగలవు. గణితములో మంచి జ్ఞానమును, మనోబలమును, తెలివిన అభివృద్ధిచేయునంతటి రసంతములైన చిత్రవిచిత్ర శాస్త్రకైక్కులు ఇందులోనున్నవి. ఈ గ్రంథము తెప్పించి చదివినవో గణితమునం దనమానభజ్జయ, చమత్కారమును, యుక్తియు విక్కిలి తెలివియు కలుగును. ప్రతివానిదగ్గరను నుండవలసిన పుస్తకము దీనివేల రూ 1 అ. వి. పి. చార్జి అ 5 అ. 6 ప్రతులు రూ 5 అ. 12 ప్రతులు రూ 10 అ.

పలయువారు:— పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు, (గుంటూరు జిల్లా) అని వ్రాయవలెను.

MONEY Making Book.

“Key to fortune” (in Press.)

Sent FREE on request agents, and supplies of Patent medicines, Books, Watches, Clocks etc., at cheapest rates.

Apply to Pearl & Co
Victoria Gardens, Bombay.

శాసనసభల ప్రకటనలు

శాసనసభలకు అభ్యర్థులుగ నుండగోరెడువారి పంపెడి ప్రకటనలకు కాలం అంగుళముకు రు 1.కి రు 2-0-0 చొప్పున చార్జి యిచ్చుకొనిన ప్రకటించుటకు వీలుండును. వ్యవసాహక

కెన్యా హర్షాలు

రాజోలు

దామజిల్లా అమలాపురం తాలూకా రాజోలులో 27 వ తేదీన పూర్తిగా మాటాట జరిగినది. అదివరకే కరవత్ర ములను తాలూకా గ్రామము లన్నిటియందును విరివిగా పండి పెట్టి, రాజోలులో దుకాణము లన్నియును మూయబడినది. రాజోలులోను చుట్టుకట్ట గ్రామములలోను బండ్లను తోలువారు బండ్లను కట్టలేదు. సాయంకాలము రాజోలులో రిజిస్ట్రారు కేవలంకి ఎరుటనున్న పెద్దమైదానమున శ్రీయంత అదేని శ్రీరాములు కంతులు (వి. ఏ. ఫింఛెన్ (కభుత్వోద్యోగి) గారి అధ్యక్షత క్రింద బహిరంగసభ జరిగినది. అన్ని కావేయకలవారు గూడ నాసభకు వచ్చిరి. విజేతములలో నన్న భారతీయులకు అచటి తెల్లవారుచేయూ మన్న అకమానములనుగూర్చి ఆసభలో బాగుగా విచరింపబడినది. కెన్యానుగూర్చి బ్రిటిషుమంత్రిలు చేసిన కఠినమైన వారి వాగ్దానములకే భంగ కరములు అగ్రచుట్టు నై సామ్రాజ్య సిద్ధికి హానిని కలిగించునదిగా నున్నది. కెన్యాలో నన్న భారతీయులపట్ల నీసభవారు మనఃపూర్వముగా సానుభూతిని చూపుచున్నారు. అధినివేతములనాట్లు తగిన ప్రతికూల నోరొకవరకు విచారించున్నారు. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము సామ్రాజ్యభవనమున సామ్రాజ్యసమావేశము లందు భారతీయులను ప్రవేశింపజూడదు. ఇట్టి అవమానము లెన్నటికిని జనగతుడ చేయుటకు స్వరాజ్యపంపాదనమే సాధనము గాన దేశమునందన్ని వత్తుములవారను చేరి కాంతి యంతములను సమర్పించు లకు సాధనముల నవలంబించి స్వరాజ్యమును బడయుటకు ప్రయత్నింపవలెను" అను తీర్మానము లాసభలో నామోదించబడినది. (తంతివార్త)

సేలం

27 వ తేదీన సేలములో శ్రీమాన్ సి. రాజగోపాలాచారిగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరిగినది. "కెన్యాను గూర్చి బ్రిటిషుమంత్రిలు చేసిన కఠినమైన పరిష్కారములను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు మాకుగల నష్టములను పూర్తిగా తొలగినది. ఈ పరిష్కారమునకు మన అసమ్మతిని తెలుపుటకు భారతీయులు సామ్రాజ్య సమావేశమును పూర్తిగా బహిష్కరింపవలెను. స్వరాజ్యమునచ్చినగాని అత్యంతరహితము దేశగౌరవమున కాపాడుకొనకలము గాన స్వరాజ్యమును ఒడముటకు దేశములందరు కేకధరించి త్యక్తమొనరించి కష్టములకొల్పి దేశసేవచేయ గోరెదము" అను తీర్మాన ముసభలో నామోదించబడినది.

రంగూను

27-వ తేదీ రాత్రి రంగూనులో గొప్ప బహిరంగసభ జరిగినది. అసభకు చాలమంది బహువారు హాజరైరి. బహు శ్రీయును పురుషులను పాంగేలును గూడ కచ్చిరి. ఆసభ కాంగ్రెసు సంఘమువారిచే నేర్పరపబడినది. బహుయువజన రాజకీయ పక్షమునందలి బహిష్కరణ కక్షకు చేరినవారును బహు దిన ప్రతిక యజమాని యైన గు రామ్రామంగు మాంగు గారా సభ కభ్యక్షత వహించిరి. కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఎస్. ఏ. ఎస్. త్యాగీగారు ప్రధానోపన్యాసము నొసగిరి. "కెన్యాలో నన్న భారతీయులకు న్యాయమైన హక్కులనుగూడ నొసగవలయుటకు బ్రిటిషుమంత్రిలు చేసిన కష్టమునుగూర్చి యీసభవారు ఉపేక్షాభావమున జల్లడించుచున్నను బ్రిటిషువారు భారతీయులకు సంరక్షకులుగా (ట్రస్టీ) నుండుట కర్హులు గారని ప్రవచనముట కి పరిష్కారము మరియొక ప్రబల నిదర్శన మని యీ సభవారు నిశ్చయించుచున్నారు. స్వరాజ్యమును బడయుటకు అన్నివిధములకు కృతియుతనముచిరసాధనములను భారతీయు లవలంబించి స్వరాజ్యమును బడసిన సేగాని వారు అత్యంతరహితము నొనర్చుకొన వలదు" అను తీర్మానము త్యాగీగారు హామోదించిరి. బ్రిటిషు దొరతనమువారు భరతఖండమును వశపరచుకొనవలెను చేసిన వాగ్దానము ప్రకారము భారతీయుల కిరరులతోపాటు సమానగౌరవమును మామకున్నచో గ్రీకు, రోము, టర్కీ, ఈజిప్టుసామ్రాజ్యము లంతరించినటులు బ్రిటిషుసామ్రాజ్యముగూడ నంతరించుట నిశ్చయము అని త్యాగీగారు నడిగిరి. వి. మదనజిత (కాంగ్రెసు ప్రముఖుడు) గారును ఒకవర్గా పౌరయును మరొకందరు నుపన్యసించిరి.

అమమదాబాదు

27 వ తేదీన మాటాట పూర్తిగా జరిగినది. సాయం కాలము బహిరంగసభ జరిగినది. అన్ని రాజకీయ పక్షములవారును వచ్చిరి. సాయం కాలమునందు ఉపాధ్యక్షుడుగా నుండిన

రావుసాహెబు హరిలాలు డేశాయిగారాసభ కభ్యక్షత వహించిరి. "కెన్యావారి కట్ట నిసభవారు సానుభూతిని చూపుచున్నారు. సామ్రాజ్యమున భారతీయులకు సమాన స్వాతంత్ర్యము లను ఒడయుటకు కాంగ్రెసు మహాసభవారు కట్టిపెట్టిన మార్గము చేయవలెను" అను తీర్మాన ముసభలో నామోదించబడినది. అధినివేతములలో నన్న భారతీయుల కిరతవరము యందీయూ మంత్రిగారి, యందీయూ ప్రభుత్వము గాని, మిరవాదులు గాని, కాంగ్రెసువారుగాని ఎట్టి సహాయమును చేయలేదు. మాంటాగూగారు రాజీనామా నిచ్చిన పిమ్మట ఇందీయూ మంత్రి కార్యాలయమువారి భావము పూర్తిగా మారిపోయినది. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములన్నటిని ప్రకటించినగాని ఇందీయూ దొరతనము వా రెటుచేసినదియు తెలియదు. ఇప్పుడు ఎన్నికల సమయము గాన ఓట్లను సంపాదించుట కొక ఎత్తుగా మిరవాదులు గూడ కెన్యా విషయమున పని చేయ సిద్ధ పడిరి. కలకత్తా నాగపూరు అమమదాబాదు గయ నగరములలో జరిగిన కాంగ్రెసు మహాసభలోనూడ కెన్యావిషయమున చాల నుపేక్ష చూపబడినది. అని సభర్షి సత్యాగ్రహకరణమునందుండి అధినివేతముల భారతీయులకొరకు పని చేయుచున్న బహుశి దాను చతుర్వేదిగారు నడిగిరి.

అమమదాబాదు నుండి కాలినడకను సత్యాగ్రహ మొనరించుటకు నాగపూరుకు బయలుదేరిన గుజరాతు కలకత్తాకు 17 రోజులలో 325 మైళ్లు ప్రదక్షిణలైరి గాని సత్యాగ్రహము నిలువబడినందున మరల వెనుకకు వచ్చిరి.

తిరునల్వేలి

తిరునల్వేలిలో వ్యాపారమంతయు నాపేజేయబడినది. దుకాణము లన్నియును మూయబడినది. బ్రిటిషు కమిషనరుల దుకాణములుగూడ మూయబడినది. చుట్టుపట్ల గ్రామములు పట్టణములలో గూడ మాటాట జరిగినది (ఆ. పే.)

నైజాంరాష్ట్ర పరిపాలనము

సెంటినిహల్ సింగుగారి వ్యాసములకు నైజాం

ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తరము

నైజాం ప్రభుత్వమువారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— "శ్రీ నైజాం ప్రభుత్వమువారు హిందూపత్రికలో సెంటినిహల్ సింగుగారు నైజాంగారివైనను వారి ప్రభుత్వమువైనను ఆరోపణలు గానించుచు ప్రకటించిన వ్యాసములను తిలకించిరి. కాని ఈ వ్యాసములను సహజము కలుగు కావ్య నైజాం ప్రభుత్వమువారు వీనికి ప్రత్యుత్తర మొక తప్పదు. (1) నైజాముగారు ఫర్మానాను జారీచేయుచు కార్యనిర్వాహక సభ్యులయొక్క ప్రభుత్వోగ్రీయుల యొక్కయు కార్యములకు భంగ మొందించుచున్నారని నెంటుహల్ సింగుగారు వ్రాసినది సరికాదు. నైజాంగారట్లు చేయుటలేదు. కాని అంత్య నిర్ణయాధికారము మాత్రము తమకే ప్రత్యేకించుకొనిరి. (2) సెంటుహల్ సింగుగారు నైజాంప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యులకు స్వాతంత్ర్య భావమును నేపాకరణను నాటించుట పొరపాటు కాన్నిల సమాఖ్యమునగనిరాబడు ప్రతివిషయమునుగూర్చి విచరణగా చర్చించుటకు స్వాతంత్ర్యము కలదు.

(3) సెంటుహల్ సింగుగారు సంపాదనమునందలి ఉద్యోగులలో హిందువులు స్వల్పసంఖ్యాకులుగ నున్నారని వ్రాసి సాంఘికమధ్యమ లేదీయ నెంచుచున్నారు. మీరు మిక్కిలి నైజాంగారు హిందువులను ఉద్యోగములలోకి రానిచ్చుటలేదని వ్రాసివారు, ఇదిపూడ సత్యముకాదు. నైజాంగారు కాని వారి ప్రభుత్వమువారు కాని హిందువులను రానియకుండుటలేదు. మా సల్యానులకు హిందువులకు హాద ఒక పద్ధతి నే ఉద్యోగముల నిచ్చుచున్నారని ప్రస్తుతము నిలబడినట్లునన్న హిందువుల సంఖ్య స్వల్పముకాదు.

ఆగమనములు:— కేటి ఉదయమున కలకత్తా

మొయలులో ఇరిగేవక్ టిల్ల కమిటీసభ్యులకు రావు బహదరు చింతలపాటి వెంకటమూర్య నరసింహారాజు యం. యల్. సి. హవు బహదరు తిక్కాని బాలాచీరావుకాయాదు, యం.యల్. సి. గార్లును, బాల్కర్లు న్యాయశాఖ గాంటుగారును మద్రాసుకు వచ్చిరి.

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయపట్టప్రదానసమావేశమునై సమావేశము అక్టోబరు 24 వ తేదీన జరుగును. సర్. విశ్వమి అయ్యగారు ఆ నాడు పట్టభద్రులకు పదేకము నొసగుచు నుపన్యసించెదరు.

సి. ఆర్. నాయుడుగారి పర్యటనము

ఆనంతపురంజిల్లా

ఈ నెల 9 వ తేదీ గుత్తియందలి ఎడ్వర్డు మెమోరియలుహాసున దొక సభ జరిగెను. 200 లు కేకపట్టెగారు అధ్యక్షత వహించిరి. కలనడకలునందలి భారతీయుల దుర్దశను గురించి సి. ఆర్. నాయుడుగారు రుపన్యసించిరి. కెన్యానిర్ణయమును ఖండించుచు భారతీయులకు సమానహక్కు లివ్వబడునట్లు కలనడకలులకు భారతీయ కార్మికులు పోరాడెదను తీర్మానము అదిమోదించబడినది.

10, 12, 14, వ తేదీలయందు నాయుడుగారు తాడి ప్రతియం దుపన్యసించిరి. ఇట్టి తీర్మానములే ఆ సభలయందు నామోదించబడినవి. రాష్ట్రమునందలి జిల్లాబోర్డులు తాలూకాబోర్డులు యూనియనుబోర్డులు నునిసిపాలిటీలు అన్నియు ఈవిధముననే తీర్మానములు గానింపవలయునని కేకపట్టెగారు సలహా ఇచ్చిరి. తాడిప్రతియందు జరిగిన మాడనసభకు ఆర్. వి. లక్ష్మీ కాంతరావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. సభాంతమున నాయుడిగారికి కొంతమొత్తము బహుమానముగ ఇవ్వబడినది.

ఆస్పత్రిచే వారముదినములు నాయుడుగారు తాడిప్రతి యందుండిరి.

23 వ తేదీన ఆకంతపురమునందు గాంధీచావులో ఆర్. సభాపతిరావుగారి అధ్యక్షతను ఒకసభ జరిగెను. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు భారతీయుల కార్మికులను మోసపుచ్చుటను ఖండించుచు, కలసరాజ్యములకు భారతీయ కార్మికులను కంపుటను ఇందీయూ ప్రభుత్వమువారు నిషేధించవలయునని తీర్మానములు గానింపబడినవి.

వీరికిను హిందూపూరు వెనకొండ నగరములకు వెళ్లెనని ఒక విలేఖనుడు మాకు వ్రాయుచున్నాడు.

వంగరాష్ట్రమున

అరాజక కుట్రలు

ప్రభుత్వసభ్యుని ప్రకటనము

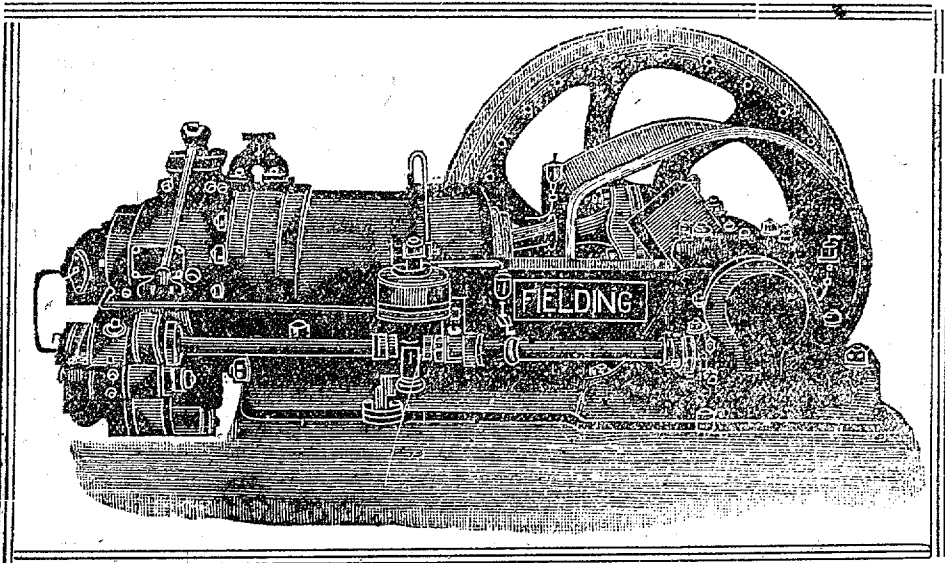
28 వ తేదీన వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వ సభ్యుడు వైశాన్య గారు కలకత్తానగరమున వంగరాష్ట్రక్షత్రికుల ప్రతినిధులతో మాచ్చటించెను. ఇటీవల జరిగిన ఘోరములన్నియు అరాజక కుట్రలకు సంబంధించినవే యని నమ్ముటకు కారణములు కలవు (ట్రెయినిండి 10 మంది కలసి 5 ఘోరములను చేసినని పోలీసువారు వారివై కేసు చేసిరి. కాంతరితోలాహత్య కేసులో మద్రాసు యాజ్ఞ స్టేటుమెంటు నిచ్చుటయేగాక యింకొకడుగూడ స్టేటుమెంటు నిచ్చెను. నెను కటి క. ధర్మిని మరల బలవంకమున మునుపులను కుట్రలోచేర్చి వారిని నిర్బంధించుచున్నారని స్పష్టమగుచున్నది. "దేశముకొరకు మీరు పాణములను కడలుటకు సిద్ధపడలేదు. ఇతరుల ప్రాణములను తీయవలెను. నాయకులెట్లల నెన్నడును ఆత్మమింకనూడదు" అని యువకులకు బోధించుచున్నారు. ఎవరోకొందరు చాటున నుండి యువకులచే నతి ఘోరకార్యములను చేయించుచున్నారనుట కిటీవల జరిగిన దారుణకార్యములే నిదర్శనము. దోషియులకు నాస్తింపబడిన ధనము ఉద్యమము కొరకు వ్యయపరచబడునని నాయకులు బోధించుటచే యీ ఘోరకృత్యములు సలుపుచున్న యువకుల కాధనమున వారి సంగతులేదు. కాంతరితోలాహత్యకేసులో నాంతకుడు జర్మనీ పిస్తోలునువాడెను. అట్టి పిస్తోలు యిప్పుడు యిందీయూలో వికయంపబడుటలేదు. అప్పుడందొకరికీ తూటాలవంటిదూటూలే యింతరహత్యలలోగూడ వాడిరి గాన ప్రజల్లిటి ఘోరములను నిరసించునటుల ప్రతికూల ప్రజలను ప్రోత్సహించుపవలె నని వైశాన్య గారు నడిగిరి.

కాంతరి తోలాహత్యకేసు

ముద్దాయా ఆపీలు

కాంతరితోలా హత్యకేసులో మద్రాసు బరింద్రుమార ఘోషకు మరణదండన విధింపబడినది. అందువైపును బెంచీకి ఆపీలు చేయుటకు అనుమతి నొసంగవలెనని ముద్దాయా న్యాయవాది అడ్వోకేటు జనరలును కోరగా అందులకే దాగిరించెను. 29 వ తేదీన ప్రధానన్యాయమూర్తికి విజ్ఞప్తి కంతుటను (ఆ. పే.)

ప్రసిద్ధికెక్కిన పీల్లింగు శెమిడికల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యా యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము పున్నస్వల్పధరలకే అమోఘము చున్నవి. అన్ని సయిజాలు ప్లాకులో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్ని విధములచేతను లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి ఖరీదైన మయిన ధరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

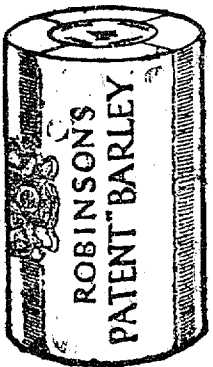
586

సోల్ యేజెంట్లు:—**డి. యల్. శాస్త్రి** అండు కో,

12, తంబు శ్రేణిబీధి, మదరాసు.

జ్వరములు

మీకు జ్వరము చివరకు రావినప్పుడు పేలెంటు బార్లీని మాత్రమే ఉపయోగించుడు. బార్లీ గలజి మీదేనా మనకు మిక్కిలి మంచిదని మీకు తెలియును. మీకు ఏదయినా కడుపులో నిలువక వాంతియగుచున్నప్పుడు ఇదివాంతిని నిలిపి చలువకు కలుగజేసి కడుపులో నిలుచును. బార్లీస్వల్ప పేలెంటు బార్లీనికయ్యుచేయునట్టి వాణ్ణునే పురమా పీగా రయ్యుచేయబడి ఉష్ణోగ్రత కడుపుకు, వైన తెలుపబడిన గుణము లిచ్చుకట్టు రయ్యుచేయబడుచున్నది తేనా మనకు మానిని కలుగ జేయునట్టి భాగములన్నియు తీసివేయబడి మిక్కిలి కాస్త్రోక్తముగా రయ్యుచేయబడుచున్నది. వాటి ఉపయోగమును గుఱించి గుఱభముగా తెలుసుకొనుటకై ప్రతిదినానైనను అచ్చుకాగితములు అంటించబడి యున్నది. దానిని ఎప్పుడును గుర్తుపట్టకలరు.

Robinson's
"PATENT" **BARLEY**

Manufactured by
Keen, Robinson & Co. Ltd, London.
ENGLAND.

(Incorporated with)

No 4 J. & J. Colman Ltd., Norwich & London.

Ready For Sale. THE BUSINESS DIRECTORY OF INDIA, BURMA & CEYLON.

A Comprehensive Directory of the various Business-men, Exporters and Importers, Firms, Factories, Mills, Manufacturers, Merchants and Industries of the principal Cities, Ports & Towns of India, Burma & Ceylon.

Prize per Copy Rs 10 Postage extra.

Best Medium for Advertisements:

Apply to:

Business Directory Co.,

15 Angappa Naick Street MADRAS.

Liberal Commission

Wanted Agents everywhere.

బెజవాడ

(స్వకీయ విలేజ్ ఖిల్)

హరతాళము

ఆగస్టు, 27:—కాంగ్రెసువారి అజ్ఞానమునందు బెజవాడ పట్టణమంతయు నేడు చక్కగ హరతాళమును జరిపినది. అన్ని విధములైన దుశాసనములను మూయబడినవి. అన్ని ఘోర కృత్రిమున్న జనని ఆపుదలచేయబడినవలన ముమారు 80 ఘోరకృత్రిము లో పనిచేయు దాదాపు మూడువేల పనివారిను పట్టణదేల యందు కూర్చొని మహాత్మునిశాసనస్మరణ చేయుచుండిరి.

అసహాయోద్యమము ఈ చుట్టవలన యున్నప్పుడు మహా తులవారు ఈ పట్టణము వేంచేసియుండిరి. అప్పుడు ఆంగ్లముల వేలకొలది ఈ పట్టణమువచ్చి చూపిన. సంభ్రమమును ఈయూరి వారు మటువజాలరు. అందువలననే నిన్న కాంగ్రెసుపక్షమున కొద్దిప్రచారము జరిగిన నేడు పూర్తిగ హరతాళమును చూడ గలిగితిమి. అచ్చు అక్షిములు గూడ చాలారకు మూయబడినవి.

పోలీసు ఇక్ సెక్టరు రామానుజులుశాయించుగారు నెండు కేసుముతో చాలమంది కనిస్టేబుల్లను తీసికొని బజారులవెంటు తిరిగి ఎవరై శాభయముజలన మూసియున్నచో వారు నిర్భయముగ తెరవరచ్చుననెడి నూచనతో x స్త్రీచేసెను గాని ఎవరును వీరిసహాయ ముచేయి చి యుండలేదు. అందువలన ఆయన గారు చేయవలసిన పని ఏమియు లేకపోయెను. చివరకు లైసెన్సులను పుచ్చుకొని గంధకము వగైరాల నమ్మెడి దుశాసనదారులను రప్పించి తిఃభీకని చేప్పి వారుకుశాలములను తెరిపించెను కాని వారివద్దకు కొనేవారు ఎవరు రానందున కొలదికాలమునకే వారు దుశాసనములను మూసి ఇ ద్దకు వెళ్లిరి.

ప్రజానురంజనమైన మా చైరుమెంట్ డాక్టరు రామచంద్రరావుగారు మ్యునిసిపల్ అక్షిముకున్న, అన్ని మ్యునిసిపల్ స్కూళ్లకున్న మధ్యాహ్నమునాది సెలవును ఇచ్చిరి.

విలూరు

(స్వకీయ విలేజ్ ఖిల్)

హరతాళము

ఆగస్టు, 27:—ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారి అజ్ఞానసారము ఈ పట్టణమున సంపూర్ణ హరతాళము జరుగ బడినది. నిన్నటిదినమున శ్రీయుతులు జి. రామచంద్రరావు కంతులుగారు ఎం. ఏ. యోగమిల్లి మంగయ్యగారు బి.ఎ.వి.యల్ మున్నగా గల కాంగ్రెసుశాయకులు వర్తకుల దర్శించి కొట్టు మూయవలయు నని ప్రార్థించియుండిరి. జిల్లీసు పక్షాభిమానుల తాలూకు ఒకటిరెండు దుశాసనములు లేవ బజారు అంతయు. కాంగ్రెసువారి ప్రార్థనముల సఫలీకృతి మొనరించినది. బిడిల దుశాసనములు లేనటువంటి దుశాసనములు చూడ మూయబడినవి వందలకొలది ప్రజలతో నిండి నిత్యము నేతపర్వమును కలిగించు బజారు రిక్తవారణ్యముగ గన్పట్టినది. ఇవివృత్తయైన కష్టపడి పనిచేసిన కాంగ్రెసు శాయకులను వారి మాటలను కిరసా నిహించి హరతాళమును జరిపినప్రజలను మిశ్రసం ప్రవర్తయియు. తెనియాలో భారతీయులకు కలిగిన కష్టములకున, గవర్నమెంటువారు వారి కోరికలకు స్యత్తిక్రముగ గావించిన తిర్మానమునకును అగమ్యదీని తెలుపుటకు భారతీయులు ఇంతకన్న ప్రస్తుత మేమియును చేయజాలరు. స్వరాజ్యసంపాదనములముననే ఈ కష్టములు తొలగింపవని ప్రజలు గ్రహించియే యున్నారు.

మ్యునిసిపాలిటీ

నె 4, 5 రు వార్డులలోనూక కాంగ్రెసు కక్షమున ప్రతినిధులను నిలిపి, ఎన్నికలలో పనిచేయుదు రని తెలియుచున్నది. శ్రీయుత గజశర్మ రామచంద్రరావు ఎం. ఏ. గారు, 4-వ వార్డునకు నిలుతురని విని ఆవార్డు ఒకరులు ఆనందమును చూపుచున్నారు.

చరక సంహిత

సూత్రస్థానము

చక్కని తెనను వ్యాఖ్యానముతో అచ్చుపడి సిద్ధముగా నున్నది. కొద్దికపుతే యున్నది. కల రూ 10 మాత్రమే. కలయువారు ఆంగ్ల ఆయుర్వేదఫార్మసీ,

185 మాటురోడ్డు మద్రాసు అనివాడకలెను.

రంపవీరారి

సేనాధికారి హామెలుగారి రిపోర్టు.

గతము మొత్తం ఆర్థికము - ఏజన్సీలో సేనాధికారిగా నున్న హామెలుగారి తన ఆధికారము కడలివేయువరకు ఫిర్యాదులను గుర్తించు నిబంధన నిర్వహించిరి. ఏజన్సీ కమిషనరుగారి ద్వారా వచ్చు వనరులు, ఫిర్యాదు కారణము తెలియక ఆరేపిన కనుగొను మరియు అజ్ఞాపించిరి. గ్రామస్థాయి శ్రీరామరాజుగారిలో గలియుటకు ఎట్టి యశస్వినీ కారణము లేదు, యశస్వినీ దిట్టితనముగల మార్గము లేనియే తెలియజేయుచును కూడ గోరిరి.

2. ప్రభుత్వమువారికి విప్రుల మగు నిబంధన మొట్టి హామెలుగారి కడముండి వచ్చుచే ఏజన్సీ కమిషనరుగారి కేసులను, ఇన్స్పెక్టరు జెనరలుగారి రిపోర్టులతోను కూడ ప్రయత్నింప కనుకట్టిరి.

3. హామెలుగారు ప్రాయశః సరికి, డిసెంబరు 1922 లో పోలీసు కేసులో జరపిన సమయము ఫలితముగా ఫిర్యాదుదారుల ముఖముకడను స్పంది. ఈ సంగతి నిర్ణయంక కేసుకారులపై సర్వాధికారులు జరుపుచునే యుంటిమి. అందుచే ఫిర్యాదిన నున్న వివరముగా నేమి చెప్పబడును ప్రభుత్వమువారికి విలువ కాదు. హామెలుగారు, అర్జీపేజీగారు, పిచ్చిగారు ముడిపెట్టిన పూర్తిగా ప్రభుత్వమువారు సమర్థించెదరు.

4. ఫిర్యాదీ నడచుటకు మొదట లేవడన జల్లా పోలీసు కేసులను చాలవలెను. మలబారు స్పెషల్ పోలీసు సేనలు కలియుగానే చాలసహాయము కలిగెను. ఇందు విషయమై ఇన్స్పెక్టరుగారి నిబంధన ఆమోదించుచున్నాడు. పోలీసు అధికారుల ప్రత్యేకపు సామర్థ్యములను గుర్తించి, యా నిబంధనలతోనూ, కుటుంబముగా మలబారు స్పెషల్ పోలీసును గుర్తించుచున్నాడని. అటువంటి దేశములో సమయములకు గల కష్టములు తేటగా కష్టపరచెను. నిర్భాగము లగు సభ్యులందు కూడ సేన యంతయు గొప్పకేరీ, పట్టుకును జూపిచిరి.

5. ప్రభుత్వాధికారులైన తిరుగుబాటు ఉని ఫిర్యాదిన బతుకు తెట్టి నందియుచును. ఏజన్సీకాపులకు అసినల్ సెక్షన్స్ డివిజన్లకు తీర్పు దీనిని జరపచుచున్నది. గామస్థాయి నున్న 23 రు ప్రవర్తనమైన యద్ధము చేయుటకు తూర్పున కేరళాకండ్ కట్టుకుడిరి. వారి కేసులో నున్న విషయములు ఫిర్యాదీ ప్రభుత్వముపైతికగుటని నిర్ధారణజేయుచున్నది.

6. ప్రభుత్వమువారిపై తిరుగుబాటు గావించుటకు బతుకుల మగు కొన్ని కారణములు ఉండె నని ప్రభుత్వమువారికి తెలియచుచున్నాడు. అయినను ఈ కారణములు అంత ముఖ్యమైనవి గావు. శ్రీరామరాజుగారి పలుకుట యిది ప్రభుత్వమువారికి తెలియ యీ విషయములకు ముఖ్యకారణముగ పరిగణించక నగు. ఈవిధమునకు సంబంధించిన ప్రతిదాని యందును స్పష్టతకు మగు గొప్ప అనూహ గలవాడగుటచే, కూడము కొండలపై స్వంతరాజ్య మొట్టి స్థాపించి తాను తా బతుకుట ప్రయత్నించుచున్నాడను విషయము. ముఖ్యముగా నున్న విద్యాపాను లగు మూడో సమైక్య గల మూలపులను ఇచ్చిచాటు కళపరచుకొనుట యిది తొలిసారి కాదు. ఈవిధ భోధనచేయుటాకకత్యముచేతను, గామస్థాయి యెల్ల విషయములు వీని కేసులకు ప్రజలను కేసు గలిగెనో యవి, యుంకినవరగోళము కలిగింపజేపును.

7. రాజు ప్రయత్నములు సాగుటకు సహాయపడెన కారణములు:-

- (1) విప్లవకారణమున కూడము డిప్యూటీ కమిషనరుగారు నున్న శ్రీ బాస్తియన్ గారు, వారి కోర్టు ఓకేరీరు సంతాపన నిర్ణయ కూలీలకు జేసిన యవమర్యాద, అట్లైన కూలీ యచ్చి పనిచేయుచును;
- (2) గామస్థాయి, గామ గంకన్నగోలకు కొన్ని భూముల గ్రాంటునుగుర్తించు స్వంత యాధిపత్యము;
- (3) భూస్వామి పెద్దలను గ్రామ నాయకులుగా నుండి పంపిణీదారులకు కోర్టు గుర్తించుచును, ఇచ్చి బతుకు గుర్తించు బాస్తియన్ గారిలో గల విషయము;
- (4) పోలీసు వ్యవసాయముపై జేసిన కట్టుబాటు విషయమున విషయము;
- (5) ఇతరు మొట్టికారణమును గుర్తించి, తానిట్లు గామస్థాయి కేసులకు కట్టు ఫిర్యాదులను నిచ్చి ను, విశేషముగా

నేడయు తేదు. ఫిర్యాదులకు కేసులో సాక్షులు దీని గుర్తించు చెప్పిరి. కాని యిం చెప్పరును, తక్కువ కూలీని గాని అనుకూలము గాని తాను పొందినట్లు చెప్పరు. మూలాదారుల కూలీలను సడలించి, ఇచ్చుట కనుకరించిన కేసుల ప్రకారము యెవ్వరినైన బాధ్యత వేయుటకు నీలలేదు. ప్రభుత్వమువారు విశేషముగా పోలీసులతో అవసరమును కేసుల శ్రీ బాస్తియన్ గారిపై సేనములను కూడ తెలియజేయు మరియు ఏజన్సీ కమిషనరుగారి కోరిక. 2. కి కారణములతో ముఖ్యముగా లను గుర్తించుచు సవరము లేదు. కాని యీవిషయములలో ఫిర్యాదులకు న్యాయమైన కారణము లేనియు గనబడవు. గామస్థాయిలను, ఎదుపదాను, వైరువేసిన గాని వారు ఫిర్యాదులకు కారణములు చెలిసికొనుట కనకాళి యుండదు. వాల్లనకారణమును గుర్తించి, హామెలుగారు, ఏజన్సీ కమిషనరు గారు కూడ కృతసాహచియము మగు సవరముల యంత తిరుగుబాటులకు కాలు మగుకా యిది సంతోషపడుచున్నాడు. పోలీసువ్యవసాయము నానీవేయుటకు గాను, అచ్చటి సంఘము యొక్క శ్రేయము నాలోపించియే, కొన్ని ప్రయత్నములు చేయుట నిశ్చయము. ఈ కట్టుబాటులే అవసరముగా పెట్టు కయిన వని కొంతకు ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు భావింపుచున్నాడు. దీనినిగుర్తించు ప్రత్యేకపు భోగిట్టుయొకటి చేసి, యాకట్టుబాటుల రీతివేయుట మంచిదిగా దోచిన విశేష మగు ఏర్పాటులను తెలియజేయు మరియు ఏజన్సీ కమిషనరుగారి ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి.

9. ఇతరులకు ఇట్టి తిరుగుబాటులు జరగకుండ జేయు ఏర్పాటులను గుర్తించి విశేషముగా నెట్టి కారణజేయుటకును సమయము గాదని ప్రభుత్వమువారు చలించెదరు. ఈవిషయములకు ముఖ్యపు ప్రత్యేకమును గుర్తించు ముందు భావియందే కేసులో సంబంధించి యున్నది. ఆ స్థానమున ఉత్తరప్రభుత్వ ప్రజలకు కళకాళియు తెక్కువ చేయవలెను. ఎట్లైనగా సంపూర్ణమైన కాపురల నుంచు గుర్తించి పోలీసు సంఘి పలి వృద్ధిజేయుటకు కలిగిన ప్రయత్నములు జరుపవలెను. అట్టి కిగగానే విప్రులమైన సలహాలను చెలియవలె మరియు ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగారిని, ఏజన్సీకమిషనరుగారిని కోరెదము.

ఇ. ఎస్. లాయర్,
అక్కింతు ముఖ్యకార్యకర్త.
శ్రీహామెలుగారి రిపోర్టు
రాజు ఫిర్యాదీ

పోలీసులకు వివిధముల కలిగియున్న ముఖ్యముగా జరగుచున్న విప్లవము సాధారణముగా 'రంపవిప్లవము' యనబడుచున్నది. రంప-విప్లవము ముఖ్యముగా విప్లవము నిజముగాలేదు. కాని మూలకము, పెద్దలను, కూడము మూలములలో విప్లవము జరగుచున్నది. అక్కడనుండియే ఆయుధములతో నున్న విప్లవకారులు యొక్కరగా కచ్చుచున్నాడు. ఇటువంటి తిరుగుబాటులనువ్యవహరించు దివ్య కృత్యధర్మము జరిగినది. వాటివలె, కొండవాడు కాక దీనికి వల్లపుభూములలోనివాడగు అల్లూరి శ్రీరామరాజు నాయకత్వము వహించి నడిపించుచున్నాడు.

ఇతరులకు దీనికి "రాజుఫిర్యాదీ" యను నామము కచ్చుచు గాన ముందుగా రాజుయొక్క చరిత్రకొంత కచ్చి వాని యద్దేశములు వానికి కొండప్రజలలో గల గొప్పముఖముదీనిగుర్తించుచుక చెప్పవలెను.

అల్లూరి శ్రీరామరాజు

అల్లూరి శ్రీరామరాజు ఈ తిరుగుబాటును కృష్ణాజిల్లా భీమవరం తాలూకా మొగల్లు యను గ్రామమునందు 16, మే, 1898 లో జన్మించెను. ఈతనికి డి. ఛాయాకటములు తిరుమల తిరిగి జీవనము నడపుకొను నొక సామాన్య డివికపు యింకేమియు తెలియదు. ఆయన 14 ఏండ్ల క్రిందకునే కుటుంబములో గల రాజమహేంద్రవరము వెళ్లెను. అచ్చటనే రాజు బాల్యమున విద్య నభ్యసించెను. రాజు విభావత్తుము ఎ. వి. ఎస్. కాలేజీలో 20, సెప్టెంబరు 1912, క ప్రవేశించి 4 ఫాజులపరీక్ష పోగానే తేదీ 2, జూలై 1913, క విడిచిపెట్టెను. సిమ్మట ప్రెస్ కలెజీలో నర్సాపురమునకుపోయి, తనవికేరీడి అల్లూరి రామకృష్ణరాజు, (తాకిల్లా) కడపజిల్లా టెయింట్ ప్రొవీన్సులలో చదివెను. అచ్చట కొన్ని నెలలు మాత్రమే యుండి మిత్రప్రేమిదీ తాగా తల్లిని తిరుమలవీడినాని కునకి పోయెను. అచ్చట యెంతకాలముండెనో తెలియదుగాని, అట్టి చిన్నప్రాయములో కూడ పీఠికధర్మకమైన యాదేశములు గల మరియు, తనతోడిబాంధరుల స్మృత్యనుబట్టి దయ్యములను విం

తలను చూపుటకు తీసికొని పోయెడివాడనియు తెలియుచున్నది. సిమ్మట యీతనిగుర్తించు తెలియుచుగాని, అయిన చెప్పెడి ప్రకారము 1918 లో నీతనుమస్కములోనిపోయి కి నెలలు కేంబరికొండమీద ఋషి గా నుండెనని తెలియుచున్నది. పిదప గోదావరికి ఉత్తరగట్టుననున్న పాపికోండమీదకుపోయి, యచ్చట నొకవిద్యపుండుని గా ప్రజల చే భావింపబడెను. అతడు చాలి దర్శింపకచ్చి పాపి, ఫలముల పోసగుచుండిరి.

1921 జూలైలో జరలి, మల్కాగిరి, బస్తూరమీదుగా నాసికకు కాలినడకను తీర్థయాత్రనుజేసి తిరిగివచ్చుట తిరిగి వచ్చెను.

పిదప కూడము కొండలపైటిరిగి ఆంటాడ, రుతుల పెద్దలను మొదలగు గ్రామముల ననేకములు జూచెను. ఈ ప్రయాణములో నంతటి మధ్యపానని పేదమునుగుర్తించు, తంజా యతీలగుర్తించు ప్రజలకు బోధచేసికొట్టులతో దబ్బుపోగొట్టు కొక పంచాయతీలను స్థాపించుదని చెప్పెను. (కమేటి యితిని యందు కొండప్రజల కచ్చుకమైన విద్యాసము గలిగి యితిని కమా నువకేరీయు గలవని చెప్పకొనిరి.

అనక కృష్ణజేపి పేటలో 28 క తేదీ జనవరి 1922 లో ఫిర్యాదీ జరగునను వార్తలో రాజు గాతమే వివరము. 2 తేదీ కి ఫిర్యాదీలో ఫిర్యాదీజరులని వదంతి ప్రబలియున్నదని క్రిష్ణ జేపి పేట పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జిల్లానూకరింపెండెంబునకు తిరిగి చెప్పెను. పెంటసెట్లా నూకరింపెండెంబు శ్రీ వైస్ గారు గ్రామమునచ్చియి, ఫిర్యాదీజరులకును నూచక లేమియు లేననియు అల్లూరి శ్రీరామరాజు తనకొండప్రజలతో వచ్చి గ్రామమును కొల్లగొట్టునని వదంతి మాత్రము గలదనియు తెలియజేసెను. గ్రామముల మాత్రము వదంతిని నమ్మకొని యారా తిపోలీసు స్టేషనులోను పొలములలో సుండుకొనిరి.

వైస్ గారు రాజును జరిగింపగా పిర్యారీని తననెత్తు యాదేశ మెంతకాత్రము తేదని చెప్పెను. పిదప నాతనిని పోలీసునిపూలో నుంచి మూలాదారులను కాపురలగా నుండవనియో జూకొనిరి. 21 నెలవరకు పోలీసు నిఘాకొండ పరీక్షకునుదరిదా పులను సర్వాధికార సుండుగాని తనవర్తలకు యీపోలీసుకాపురల యద్దుమందుకుచే పోలీసువారి యన్యాయము గుర్తించి శ్రీ ఫాజులగూపాపేయి, పోలీసులకు దీనిజేల్ పేజి ప్రిట్టుగార్తీసి గ్యారుజేతను, ఈతను రాజుగారి అద్దతిగల కడ నున్న వైడిపుట్టి గ్రామమునకు పంపి కి ఎర్రముల భూమి కొనం గి. వైగా ఉచ్చెర్తి మూలాదారు గానో యిల్లుకట్టింపి యచ్చునియు, భూమిదున్నుటకు తెలుసు యిద్దనియు ఆజ్ఞా పించిరి.

రాజు కృషిజేదలేదు. నెమ్మదిగా నచ్చట నుండుట కుద్దేశము గూడలేదు.

ఫాజులగూర్క పోలీసు నిఘానుగుర్తించుట ఫిర్యాదుజేసి, సేపాం యాత్రసపోవుటకు నుద్దేశమున్నట్లు దెలిపెను.

ఫాజులగూర్క నెంటునే పోలీసునిఘాను తీసివేసి సేపాం వెడలుట కాజ్ఞ యొసంగిరి.

రాజును సేపాం వెడలు యుద్దేశములేదు. ఇచ్చుదాయక కడపలేకుండ మువ్వయంతయు దిరుగుటకు విజగలిగెను. కనక సమునుకు చిక్కగానే ఫిర్యాదీ తేవకేరీకుటకు తగిన సదుపాయములను జేయుచుండెను.

సర్వాధి జేవము: నున్న కేరీపుట్టిరి, ఫిర్యాదీ తేవకేరీకుటకు ప్రయత్నించి నట్లు అనుమానింపబడిన వాని కి భూవనతి, గృహము, కృతసాహ సదుపాయముల పోసంగి ప్రభుత్వోద్యోగియొక్క వింతవర్తయే అశ్వర్యకరముగా నున్నది. ఫాజులగూర్క రత్నము చాల జబ్బుగా నుండుటచేత, రాజుగారి సేరములేదను జాతనయు, స్థానికప్రజలకు వాని దైవశక్తియందు గల గౌరవమును దురభిప్రాయమున కించిచిరి.

ఉచ్చెర్తి మూలాదారు రాజును వేదధాతునిగా నెంచి, యిష్టవదలే, ఆతనికి గృహమును యెట్లు బలవంతముపైతే యిచ్చెను.

రాజును మువ్వములో నుండి తిరిగివేయ వండుట గొప్ప పొరబాటు.

రాజుగారికి వారివైకల ముఖముడి యాధికృత్యము తెలిసి కొనుటకు గాను మువ్వపు ప్రజలను గుర్తించి కేవలకేరీ యొచ్చెను.

ఇతరభాగములలోని వాటిని యిక్కడనున్న మువ్వపు ప్రజలకును చాలభేదమున్నది. ఇతర కొండప్రజలలో నున్న ఉత్సాహము హాస్యరసస్వరూపము వీరిలో లేదు. వీరు మూఢ సమైక్య గలవారను, కర్మపానులను, పరదబద్ధతను, మూఢులను, నడుమదనము గలవారను.

సాక్షి నాల్గవ భాగము

తయారైనది! వెల 1-12-0 త్వరపడుడు!!

పానుగంటి రాజారావు,
పితాపురం (గోదావరిజిల్లా)

“ఇప్పుడే నీ మ క మ ల ము లు క్రొత్త గా ది గు మ తి యొ న వి.”

సురజ్మల్ లల్లుభాయి అందుకో

113 ఆదియప్పనాయకవిధి, మద్రాసు.

దీనికి తోడు వీరు బాగుగా నుంచుచున్నట్లు తెలుసుకొనుటకు, తాము కలవాటు బద్దవారు. పండుగ దినములలో పిల్లల పెద్దలు త్రొక్కి యానవ్వండి త్రాగి మతితప్పి గంతుచుందురు. రాజుగారు గల తెలివి తేటలను వాని పాపనశీలమునందు వానికీగలమంత్ర కత్తియందు, జ్యోతిషమునందు, వాని యధ్యక్ష కర్మలయందు వీరికి గొప్ప నమ్మకము గలదు. ఇట్టివారిని ప్రభుత్వమువై తిరుగు గాటునకు రాజు లేవనీత్రై నుటలో శాశ్వర్యములేదు.

ఈ తిరుగుగాటు లేవనెత్తుటలో రాజుగారు గల యుద్ధే కములు ఆశయములు దెలియట కష్టముగాని, కారణములు దెలుపుచు కొంతవరకు వ్యక్తీకరించెదను.

విప్లవకారణము

తైదిల వాత్సలములవల్లను ఇతరభోగ్యలవల్లను దెలిసిన కారణము లేవగా:—(1) ఆదని బాగుచున్నట్లు, ఆదనిట్లు బాట్లవల్లను, పోడు వ్యవసాయమునకుగల యిబ్బందులవల్లను గలిగిన యనంత్రుపి,

(2) బాప్తియకొగారి కల్లను వారిరోడ్డు పీర్సియగారివల్లను కూలీలకు గలిగిన యాదిపర్యవ తక్కువకూలీనిచ్చి నిష్పాదముగా పనిచేయుచుండుట.

(3) బాప్తియకొగారు పెద్దవలన కొకప్పుడు గ్రామసాయముగా నుండిన ఎడుపదామునకు ఘాటరొడ్డు కంట్రాక్టులో నియోజననంత సొమ్ము యివ్వలేదు. మరియు మతావారపని యిత్తునని చెప్పి అట్లుచేయలేదు.

(4) బాప్తియకొగారు గాముగంటిని దొరకు గాము మల్లయ్యగారికి కొంతభూమి చెందకుండ తప్పించెను. మరియు మల్లయ్యగారిని పట్టుపానకాలు గ్రామసాయము పనినుండి తప్పించెను.

(5) గూడెము మతావారముగా నుండిన మొట్టాడం వీరయ్యదొరను ముగ్ధులుండి తరిమివేసి యాయన యల్లంఘిచుగా తైదుచేసిరి.

ఈ కారణములను బాగుగా పరిశీలించి యెంతవరకు నిజమో కనుగొనవలెను.

శ్రీ|| కాటె|| గారు, 1922 లో ఏజన్సీకమిషనరుగా నున్నపుడు యిట్లుచాసిరి. “శ్వరసాయమునకు సులభమగుచున్న ప్రజలు కొంతమన్నారు. ఆదని శుభ్రపరచుటకు చేసిన కట్టుబాటు కఠినముగానుటచే జనసంఖ్యకగిరి. దీని వివరములను న్యూ డిస్కవరీలు, ఫార్వెర్టు అఫీసరుగారు తగినకథ తినికనుచున్నారు.

నీటికరుసాయము గలవియు, మంచితలప దొరకులవలము తప్ప యితరభూమి అన్నిరకముల శ్వరసాయమునకుపయోగించుటకు గలదని భావించెదను.”

శ్రీస్రైనుగారునాడ, “తాను ఒక్కరినందియు ఆదనిచట్టములచే వారికి యిబ్బందిగలిగినట్లు ఫిర్యాదు వివరించెప్పెను. జనసంఖ్య తగ్గుటకు కారణ మొకవిధమగు యిటులొక ముగాని ఆదనిచట్టములగాని పానమృతము. కొండ ప్రజలకు పోడు వ్యవసాయమున కడ్డుపెట్టిన యిష్టముండదు. అట్లుచేయుటచే వారికి లాభమునుమాట ప్రసించరు. వారికి తగినత సఫలముగడి, పెరిగించుకొనుటకు గలదు.

కనుక ఆదనివివరము మగుకారణ మొకమాత్రము నిజముగాదు.

కాని ఆ కారణముగా వాందోళన గలిగించుటకు రాజుగారు తగినకారణము.

(2) బాప్తియకొగారి యాచరణ చర్యనీయాశము. అన్ని గ్రామములవారును యాచరినై ఫిర్యాదుజేయుచున్నారు. రోడ్డులకు నియమించినభనములో వెళ్ళుచుపోవు రాను తీసికొని కూలీలచే నిష్పాదనగా పనిచేయించి కూలీయ్యక, వారు వై యాధికారులకు ఫిర్యాదీచేసిన అలలనలువారిని జేరకుండ యాపుటలేవనెను.

ఇందులో చాలవరకు నిజముండకచ్చును. బాప్తియని, వానిఒక్కరినని తాలూకాలోని ప్రజలందఱు దూషించురు కూలీలచే నిర్బంధనగా పనిచేయించుకొంటిను మాట యాచరినముగాదు. మతావారముచే పంపబడిన కూలీలచేత పనిచేయించి, ఆగ్రామములకు దబ్బిచ్చినను పనిచేయుట కొంత అయిష్టమో యాదిగురు వివరములు దెలియవరచును.

చింతపల్లెనుండి లానుసింగిగారు నేను మోటారుమీది కచ్చుచుండగా రోడ్డుబాగుజేయుచున్న కూలీవాండ్లు వెళ్ళుచుండినట్లు వీరి. పనిచాలాకష్టముగ నున్నదని మొరతెలిసిరి. నేను ప్రశ్నించగా తమకు కూలీ సరిగా ముట్టుచున్నదనియు కొలలకాలము గడచిపోవుటచే పనిలేనివారుగా నున్నారనియు దెలిసిరి. వారు ఎట్టిపని జేయుటకు యిష్టపడనట్లు తెలిసిరి. ఇదిగది కష్టస్వభావమును దెలియవరచును.

(3) కొంతకాలము గడచినవెనుక పెద్దవలన గ్రామసాయము, ఎండుపదామునాడ నిష్పాదనలలో గలనెను. దీప్యతీ యనప్పెక్కురు జనలో గారు అని తమవలన విచ్చి యాదుగ వారిదిగువ కథన జెప్పిరి:— ఎండుపదామునకు బాప్తియన గారు ఘాటిరొడ్డు వేయుటకు గుత్తయిచ్చి రూ 100 ఆద్యాస్సు నిచ్చిరి. పనిపూర్తిచేసి మిగతా సొమ్మును పదాలుకొరగా బాప్తియన యివ్వకపోవుటయేగాక పనిబాగులేదని గుత్తనాధుచేసి ముందిచ్చిన 100 రూపాయలకూడ యిమ్మని సాధించెను. ఖర్చయినసొమ్ము తిరుగరాదని పదాముజెప్పెనుగాని, బాప్తియన భయపెట్టి, అల్లరిచేసి తుదకు వసూలుచేసెను.

దీనిగుర్చి పెద్దవలనలో కొందరు జెప్పినకథ వేరుగా నున్నది. ఆది నిజమయి యుండును. రోడ్డుకు ఖర్చులేకుండ కట్టించియెడల పట్టుని పెద్దవలన మతావారనిగా జేరెదనని బాప్తియన మాట యిచ్చెను. అట్లునే పదాము రోడ్డును వేయించెనని యింతలో మైసూరుగాము మతావార ప్రాయమునకు రాగానే బాప్తియన్ మతావారపని యాచరికిచ్చెను. పదాముని మతావారవేయుటకు బాప్తియనగారి కధికారము లేదు. బాప్తియనగారివై యిటువంటి పగ యేదియో యుండుటచే పదాము విప్లవములో జేరెను.

(4) గాముగంటి, మల్లయ్యసోదరులకు పట్టుపానకాలులో కొన్ని భూములు గలవు. గంటిన్నదొర గ్రామసాయముగా నుండెను. అతను భూములను తనకాపెట్టెను. బాప్తియన గారివివరము అనిట్లు: కమిషనరుతో ఫిర్యాదు జేసెను. వెంటనే ఆయన గ్రామసాయము దరివినుండి తొలగించబడెను. ఈతని భూములు సరకున్న పాతెముతావారవగు యాచరిని పితండ్రికి యివ్వబడెను. బాప్తియనగారు రూ 500 లంచము పుచ్చుకొని రవియు గాము సోదరుల కొద్దనకు వెదలకుండ భూమిజేర్చినియు వాడుక.

బాప్తియనగారు లంచము పుచ్చుకొన్నను లేకున్నను గాకుదొలకు భూమిని తనకాపెట్టుటకు వాళ్ళులేదు. గంటిన్నదొర న్యాయముగనే పనిచేసి తీసివేయబడెను. బాప్తియన గారు వీరికట్ల కఠిముగా ప్రవర్తించి యుండుచుగాని దీనికి శ్వతి లేకముగా రజపు వచ్చువరకు, గాము సోదరులు తమకొయ్యని తాము క్రవ్వికొనరని చెప్పవచ్చుక.

(5) మొట్టాడం వీరయ్యదొర యిదివరకు గూడెము మతావారగా నుండెను. లూరి పితూరిలో నిరడున్నట్లు దెలిసి1917 లో ఏజన్సీ వారంటుప్రకారము విజయనగరమునకు పంపబడెను. విజయనగరములో నుండుటకు తగిన సొమ్ముయ్యలేదనిజెప్పి దొంగతనముగా మరల గూడెమువచ్చెను. మరల తైదుచేయుటచే నుకాని విచారణ జరుగలోవున పితూరివారులు రాజవోయికి పోలీసుజేషను లూటిచేయు నక్కడు యాచరి జడలింపిరి. వీరయ్యదొరకు గూడెముతాలూకాలో మంచి పలుకుబడి గలదు. ఆతని బంధువులు, రాజు, యొక్క ప్రేరేపణచే ప్రజలందఱు యాచరికి ప్రభుత్వమువారిలన యన్యాయము జరిగిందని తలంచెదర.

లూరి ఫిర్యాదులో పోలీసువారి కట్టి సహాయమున జేయకపోయ్య దొర తనముతాలో పితూరివారులకు అనేకమార్లు బస యిచ్చెనని వాట సవ్యముగ తెలియను. రాజు కొండలో సంచారము చేయుచున్నాడని యెగిరిసొమ్ము చాలదను వివరచే గూడెమునకు విజయనగరమునుండి తప్పించి కొనివచ్చెను. తననివాసమున గూర్చి యెమిసదుపాయముజేయు నెదనని ప్రశ్నించగా తి: భూములు బంధువులకు ఒప్పగించి తన స్వంతసొమ్ము ఖర్చులకు తెచ్చుకొనుటయే యతడు గోరె.

కై తెప్పబడిన దానినిగల యిబ్బందులు

నేజెప్పునట్లుగా అదని యిబ్బందులు నిజముగావు. పదాముయొక్కయు గామసోదరులయొక్క కారణములు కేరలము స్వనిజయములు. బాప్తియనగారివై చచ్చి జ్యేషమే సహజ కారణము.

ఇంక కారణములుగూడ పితూరిని గలగచేయుటకు తగినవి గావు. క్రమముగా కమిషనరుగారి కద్దకు జేబడిన తగిన సదుపాయములు చేయబడి యుండునని అట్లు క్రమముగా జరుగలేదు. ఈ జ్యేషములే మూపులకుధ్యునకు మంచి తెలిసి తేటలుగల విప్లవకారులకు పనికి వచ్చినవి. ఆ సానమునను నూరేండ్లనుండి విప్లవము కలిగిలను గలగుచుండెను.

వై కారణములు మిగతేసికొని రాజు ప్రజలను తిరుగు బాటునకు లేవనెత్తెను. రాజులేకున్న విప్లవము సుధనించకుండును. కనుక శ్రీ రామరాజే తిరుగుబాటునకు ముఖ్యముగా బాధ్యుడు.

4 రాజుగారియొకయములు

కొండప్రజలకు గర్భ మెంటువా రొసరించు దుర్మయములను దొంగించుటయే రాజుగారి తిరుగుబాటును లేవనెత్తుటకు తొని యుద్దేశమని చెప్పవచ్చును. కాని యాకష్టములను తొలగించుట కెన్నడను ప్రభుత్వమువారిని కొరియుండ లేదనియు, ఇవి పితూరికి కారణములు కావాలననియు నిదివరకే తెలుపబడెను.

ఈతని నిజమైన యుద్దేశము కనుగొనవలెను. రాజుగారు అసహాయాద్యమునకుం దభిలాష గలదనియు, అందువల్లనే ఫిర్యాదీ కలిగించెననియు చెప్పవచ్చు కాని ఇందుకు రజపు కనుబడెను. ఇతను మొదటికొజులలోగూడ పంచాయితీలగుర్చియు, మద్యపాన నిషేధమును గూర్చియు తప్ప యింకెట్టివియు జేయలేదు. తునిలోనున్న రాజుల కీమన శక్తి తరములు వ్రాయుచుండెను. వీర అసహాయములు, కాని వారికి త్పితావధ్యము. ననుసరించి తిరుకు సహాయము జేయుమని కోరెనుగాని అసహాయాద్యమును నడుపించి నాము బయలుపడిన యొకలేఖన తెలియవరకెదర.

తెలియల మావపు తెవ్వరును యిట్టి వెట్టియు త్వరమున వ్రాయరు. ఇదిగి పట్టుబడిన ఉద్యోగములొనె తాను హిందువుల వెవ్వరిని వంశననియు అంగ్లేయులతో నే తాను యుద్ధము చేయుచున్నానని యు దెలియ బరచెను. తన యనుచులతోగూడ తెల్ల వారి నందరిని చంపమనియు, తమవై యుద్ధమునకువచ్చిన హిందువులను మాత్రము తుపాకులతో కాల్చమనియు చెప్పచుండెను.

రాజుగారిట్లు బ్రతుకు సుబంధించిన యందరియందల అమితమైన ద్వేషముగలదు. గూడెము ఉపాధ్యాయుడగు లక్ష్మయ్యగారిలో సంభాషించునప్పుడు రాజుగారి యాశయును లన్నియు విశేషముగా దెలిపెను.

రాజవోయిగి లూటి జరిగిన యనంతరము లక్ష్మయ్య రాజును గలనెను. నేపాలున కేల జెడలలేదని రాజుని ప్రశ్నించెను. బ్రిటీషువారివై యుద్ధముజేసి కొండప్రజలకు స్వతంత్రమొకగుటని యున్నదని జెప్పెను. బ్రిటీషు ప్రభుత్వము రెండేడ్లముందు ననియు, అంతవరకు తాను బహిరంగముగా యుద్ధము చేయక, రెండేడ్లు గడచిన వెనుక జయము గాతునియు జెప్పెను. గూడెములో భవనములు నిర్మించి రాజ్యము జేయుచునని దెలియవరకెను. ప్రజలపొందలచే గర్భముధి మై గూడెముకొండలకు రాజు గారితనని వాసుచున్నాడు.

రెండేడ్లలో ప్రభుత్వము నశించునని తలంచి, యంతవరకు యెట్టిసేవల కయిన దొరకక గూడెముకొండలలో దాగియుండ వచ్చు ననుకొనెను. బ్రిటీషు ప్రభుత్వము పోయి స్వరాజ్యము వచ్చిన తన యిష్టానుసారము ఏజన్సీలో రాజ్య మేలవచ్చునని యాచరియువా.

(సకేమము.)

లాలా లజపతి రాయ్ - రిప్రకటనము

అవసర సభలో శాసన సభాప్రవేశ మామోదింపబడినను నేను శాసనసభలకు వెళ్లను

సమాధానము కుదిరి విశిష్టమైన మేర్పడినచో నేను కాంగ్రెసును వదిలి ప్రత్యేకముగ దేశసేవ చేసెనను

శాసనసభలను ప్రయోజనము లేదని నేను బాగుగా నెరుగుదును.

ప్రస్తుత రాజకీయస్థితి

నేను (29 వ తేదీ) లాలా లజపతి రాయ్ గారు సోలను ముడి యావకమును చేసిరి.

“గాంధీ మహాత్ముడు శాశ్వతమున నున్నాడుగాన మనము మహాత్ముని విడిచిపెట్టిన ప్రయత్నింపవలెను. మహాత్ముని స్థానమున నిలిచి పనిచేయుకై నీ త్వరలో బహుగలవారిని చేరవలసి నా జుడిగా ఎన్నుకొనవలెను.

ఈలోగా ఉత్తమ నిధానము సాగుచుండలేదుగాని దొరతనమువారు మంత్రో రాజువారములను జరుపునట్లు నిర్బంధింపగల యింకాసాధనముల నొరెన నూచించినచో వారిని నిరసించునాడను. ఇప్పుడు కాంగ్రెసులో రెండుకక్ష తేర్చడివి. ఆరెండు కక్షలవారికి సమాధానమును కలిగించి వారందఱును కలిసి దేశసేవ చేయుటకు ఆసక్తి ప్రయత్నము నొనరింపటయే ముఖ్యము. ప్రధాన కార్యముగా నున్నది

శాసనసభలపై నాకభిమానము లేదు. శాసనసభలు నిష్ప్రయోజకములని నేను బాగుగా నెరుగుదును. వాటినిగూర్చి నాకెట్టి దుర్భ్రమయునులేదు. మితవాదులలో శ్రేష్ఠులగువారు వలువురు క్రొత్త శాసనసభల కేగి వానిలో మునిగిపోయిరి. ఇప్పుడు కాంగ్రెసువారు శాసనసభలకు వెళ్లకు కనుమరించినచో వెళ్లినవారిలో కొందరికికూడ నట్టి గత్యయే వట్టవచ్చును.

దాను, నెహ్రూ, అబ్దుల్ గాఫర్ వంటివారు అసహాయాద్యములను వలయునియు ప్రభుత్వోద్యోగములను స్వీకరింపకునియు ప్రమాణము చేసి శాసనసభలకు వెళ్లినచో వెళ్లినవారందఱుగూడ మితవాదులవలెనే శాసనసభలలో మునిగిపోయి కాంగ్రెసుకు దక్కకుండ పోయెద రహభయము గాకులేదు. శాసనసభలకు వెళ్లి పనిచేయవలెనని స్వరాజ్యకక్షమువారు పట్టుదలతో నున్నారు. శాసనసభలకు వెళ్లదగినను తీర్మానము అవసరమైనచో నామోదింపబడినచో స్వరాజ్యకక్షమువారు కాంగ్రెసునుగడలి పోయెదరు. ఇట్టిప్రమాణము కాంగ్రెసును వదిలి పోయినచో కాంగ్రెసుకు చాల దురస్థ కలుగును. నేను గయా మహాసభలో నున్నచో శాసనసభలకు వెళ్లదగినయే సలహా నిచ్చి యుండును. ఇప్పుడా స్థితి వాటిపోయినది. ఇప్పుడుమాను అవకాశము మాత్రమే ఉన్నది.

(1) బహిష్కరణమును సాన్ని ప్రచారము చేయవలయుట
(2) ఎన్నికలకు నిలిచి ఎన్నుకొనబడినవారు ఆభిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారి జ్ఞానసారము వారిర్జనము కలిగింపకుండ శాసనసభలలో మెలంకుటకు పూచిబడినవారిని మాత్రమే ఎన్నుకొనుట.

(3) అవసరసభలో విప్లయంబువడిన వరకు కలిగింపకుండ శాసనసభలలో పనిచేసెదమని అంగీకరించుచు శాసనసభలకు పోగోరువారికిమాత్రమే అనుమతి నొసగుట. 2; 3, పద్ధతులలో చేరినవారుగూడ మొదటి పద్ధతి తప్పనిసరియే యగును.

శాసనసభలకు వెళ్లి అచట కార్యసభనమును కావించి దొరతనమువారు మనవరతుల కొప్పు కొనునటులను గాంధీ మహాత్ముని వదలునటులను చేయుచుటకును క్రొత్త శాసనసభల సహాయమున దొరతనమువారు కఠిన శాసనములను ప్రయోగించుకుండ చేయుటకును మాత్రమే శాసనసభలకు వెళ్లవలెనను విషయమును స్పష్టముగా గ్రహించవలెను.

తక్కినవారందఱును అసహాయాద్యములను వదిలించి బాధోలీలీర్వాసముల ప్రకారము నిర్వాహణధానమును కొనసాగింపవలెను.

శాసనసభలలో అసహాయపద్ధతి నవలంబించుకున్నచో సభాప్రవేశము నిష్ఫలము.

ఈమానుకర్తవ్యములో ఏకపక్షము బహిష్కరణపక్షమునా రామోదింతుకేమో తెలియదు. కాంగ్రెసువారిలో మరల ప్రత్యేకమును కలిగింపటకు నాకికరసాధనము లేనియును కనబడుట లేదు. ఎట్టి కష్టపట్టములు కలిగినను విశిష్టమైన కలిగించుటత్యవసరము.

ఏదో ఒకపక్షము నవలంబించి పనిచేయుటకును సర్వలలో పాల్గొనుటకును కలిగి ఆలోచ్యము నాకిప్పుడు లేదు. మోక్షముది జోరుచున్న సమాధానము అవసరసభలో కలుగకున్నచో నేను కాంగ్రెసును విడిచిపోయి ప్రత్యేకముగా చేరవైరితిని దేశసేవ చేసెదను.

అవసర మహాసభలో సభాప్రవేశ తీర్మాన మామోదింపబడినను నేను శాసనసభలకు వెళ్లనని వాగ్దానము చేసెదను.

అని లాలా లజపతిరాయ్ గారు ప్రకటించిరి. (అ. వె)

బాబరు అకాలీల కేసు విచారణ

వక్రీకావతినిధులను మరల రానిచ్చిరి

ఈ కేసువిచారణను నుటకు వక్రీకావతినిధులు రాగూడదను ఉత్తరువును మరల రద్దుపరచిరి. వక్రీకావతినిధులను బాధిలము చూపినవారి నందఱిని రానిచ్చెదము. వారు ప్రాసి కోనిన విషయములను మేము పరిశీలించిన పిమ్మట వారు ప్రకటించవలెను. ఫిర్యాదీలసాక్షులను కాపాడుటకును అవత్యములు ప్రకటించబడకుండ చూచుటకును యిది అవసరమని మేజిస్ట్రేటు తెలిపెను.

సాక్షి విచారణ

ఖానుసాహెబు ఫజలుయహుం (సి. వి. డి. ఇన్ స్పెక్టరు) గారు సాక్షులుచ్చిరి. అత్రాగిరులును యితరసాక్షులును చెప్పిన సంకతులనే నేను తెలుపుచున్నాను. “దొంగతనములన లభించిన భవములో నుండి రెండు తుపాకులను ఒకడు పీకేటింగు యంత్రమును కొనిరి. ఆయంత్రసహాయమున అకాలీదోబాపత్రి కను ముద్రించి గ్రామములలో సంచితల నుచితముగా పంచి వెట్టిరి. త్రభుత్వమువై ప్రజలకు జ్యేష్ఠము కలిగించి ప్రజలకు చుర సంబంధమును నుదేశమును కలిగించి విప్లవమునకు ప్రజలను సిద్ధ పరచుటకే వా రాత్రికలను ప్రకటించిరి. ఉపన్యాసముల నిచ్చుచుం రి వైగా కరపత్రిమును చూడ ప్రకటించిరి. త్రభుత్వమును ప్రచారముచేయువారిని త్రభుత్వబాదులను చంపుటకు నిశ్చయించిరి. వక్రీకావతినిధులను ఆయాభములను కొనటకును భవమును గడించుటకు బందిపోటులను జరుపవలెనని తీర్మానించిరి. 1922 జూలై నెలలో ఆరెండు చేయబడిన మాస్టరు మోలాసింగు వారిలో నొకడు. మోలాసింగును ఆరెండు చేయుటకు కారణ భూతుడగు పోస్టుమాస్టరును చంపుటకు జనవరిలో ప్రయత్నము జరిగెను. ఫిబ్రవరిలో జయిల్లారు కిష్టసింగును దివాను అను ఒక బాటును వధించిరి. మార్చి నెలలో జమహూరు రైలుస్టేషన్లో దోపిడి చేసి రైలువారిసాక్షుల నేష్ఠముమాస్టరుస్వంగసామ్మనుచూడ హరించిరి. ఒకలంబార్దూరును ఆరెని మనుషులలో నొకనిని చంపిరి. ఇంకొక మనుషునిచేయి నరికివేరి. మార్చి 10 వ తేదీని కిల్లారు పోలీసులైయునింగు నూకూలులో హెడుకనిస్టేబు లాబుసింగును చంపిరి. మరియొకవారమునకు లంబార్దూరు హజారాసింగును హత్యచేసిరి. ఏప్రిల్ 18 వ తేదీని జలం దరు జిల్లాలో నింపించుచున్న ఫింఛెను నువేదాదు జ్ఞానసింగుగారి యింటికి పోయి ఆరెనిని వధించిరి. అని అత్రాగిరు అసాసింగు నాతో చెప్పెను. పిమ్మట దొరతనమువారు సి. వి. డి. ఉద్యోగులను వంపిరి. ఏప్రిల్ 22 వ తేదీని చాలమందిని ఆరెండు చేసిరి. జూన్ 20తేదీని కేసు బాలూ కాంతాసింగును రైలుబండి నడుచుచుండగా ఆరెండుచేసి అత్రుదరినెద్ద కొన్ని ఉత్తరములును దట్టించబడిన ఒక పిస్తోలును ఆరు తూటామును దొరికినవి. బాబరు అకాలీల ప్రకటనమునం దిటుల వివరింపబడెను. (1) మంచవకుల నందరిని డిధంపరలెను (2) క త్రు వు ల తో పోరు నలుపరలెను. (3) మోసము చేసినట్టియు పారిపోయినట్టియు అత్రావతుల నట్టియు బా బరు అకాలీల నందరిని చంపివేయవలెను. అని వారి ప్రకటనపత్రిములలో నున్నది. అనియాసాక్షి చెప్పెను. ముద్దాయిల న్యాయవాది లాలా గ్రంధసాహెగారు శ్రాము తరీతుచేసిరి.

బాబరు అకాలీల కేసు

కేసువిచారణ లాహోరు సెంట్రలుజయములో జరుగుచున్నది. 62 నుండి ముద్దాయిలలో 14 గురు వాదించుచున్నార. తక్కినవారు వాదించుటలేదు. (అ. వె)

డాక్టరు కిచలూగారు

ఫిల్లీ నగరమున నున్నారు
25 వ తేదీ ఉదయమునకు డాక్టరు కిచలూగారు ఫిల్లీ నగరమును చేరిరి. అవాడు సాశింకలము బహిరంగ సభలో వారుపన్యసించిరి. (అ. వె)

కె న్యూ ని ర్ణ య ము

నేషనల్ లిబరలుల యాక్షేపక సభ
సెప్టెంబరు 2 వ తేదీని బొంబాయిలో గా. శ్రీనివాసరాస్త్రిగారిధ్యక్షతకైకెంద కన్యానిర్ణయము నాక్షేపించుటకునేషనల్ లిబరల్ సంఘమువారు సభ జరిగెయరు.

బొంబాయిలో గోవధలు

కార్పొరేషను తీర్మానమునకు మహమ్మదీయుల ఆక్షేపణ

బొంబాయిలో కరుణకాలలో కొన్ని ఏంట్ల లోపు “వక్రీకావతి” అవులను గెదెలను వధించరాదను తీర్మానము బొంబాయి శాసనసభలో శామోదింపబడినందున దాని నాక్షేపించుట కడకు మహమ్మదీయులు బహిరంగసభను చేసిరి. ఈతీర్మానము మహమ్మదీయుల మతభక్తులకు విరుద్ధముగాన చాడు దీని కత్తికమిచ్చెదరు గాన కార్పొరేషనువారి తీర్మానమును రద్దుపరచు కొనవలెను ఉలేమాలు రాజకీయములందు కల్పించుకొనరాదని నండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు లక్నోలో నుచున్నందుట చాల ఆశ్చర్యకరముగాన నెహ్రూగారు మహమ్మదీయులలో విరోధములను కలిగింపక తొలగిపోవలెను. ఈ అశాచరమునకుపరిహార మొనరింపవలెను. అనుతీర్మానము గ్రామసభలో శామోదింపబడెను

బొంబాయి ప్రాంతవేత్తల విచారణసంఘమునకు గర్భావస్థలో గా రక్తస్థముగ నింపింపబడిరి. అట్టిబరులో ఈకేసు ఇండియాకు బయటపడినది.

నాగపూరు స్వరాజ్యపక్షము

శాసనసభల ఎన్నికలు
భారత శాసనసభలకు స్వరాజ్యపక్ష ప్రతినిధిగా అభ్యంతం కరుగారిని నాగపూరు స్వరాజ్యపక్షమువారు నూచించిరి.

నాభాలో అకాలీల ఆరెస్టు

సిక్కుల సత్యాగ్రహదీక్ష
నాభానాస్త్రియలకు నిద్దరు అకాలీలు నాభాలో జమ్మలో క్లాష్ కిసభనుజరుపుటకు వెళ్ళగా వారిని 108 క్రింద ఫ్లోలీనువారు ఆరెస్టుచేసిరి. 5రోజులవరకు వారిని రిమాండులోనుంచుటకు మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువుచేసెను. కాన యిక చాలమంది అటకేగి సత్యాగ్రహమొనరించెదరని లాహోరు నేషనల్ కక్ష ప్రకటించెను.

ఫ్రెంచిమాన మొకటి ప్రయాణికులలో బోవుచు మార్గ మధ్యమున బద్దలైనది. ఒక క్రయాణికుడు చనిపోయెను. 9 గురికి గాయములు కలిగినది.

మాలానా మహమ్మదాలీగారు

జాన్సితో ఘనముగ స్వాగతము

మాలానా మహమ్మదాలీగారిని స్వీకరణ ప్రయత్నంలో బీజపూరునుండి 27 వ తేదీన జాన్సి తీసికొనబడింది. చాలమంది పోలీసువారును సైనికులును గూడ అబండిలోనే వచ్చిరి. రాకల సమయమున 1 1/2 గంటల ముందుగానే రైలుబండి జాన్సి స్టేషనుకు వచ్చినది. వారిని తీర్చిదిద్దిన చాలమంది హిందువులును మహమ్మదీయులును జాన్సిలో రైలుస్టేషనువద్ద చేరియుండిరి. పోలీసునూపర్వంతును చాలమంది కానిస్టేబులునుగూడ వచ్చిరి. మహమ్మదాలీగారు ఒకచేత భుజానును భరించి రెండవచేతిని భుజముపై నిమిగొని మొదటితరగతి రైలుబండి గవాక్షమువద్ద నిలచిరి. ఆయనవదనము మందహాసభావముతో అలరారుచుండెను. ప్రజల జయ జయ ధ్వనుల నాలించి మహమ్మదాలీగారు హరికే వందనము లాసరించిరి. వారు కొంచెము చిక్కియున్నట్లు కనబడిరి. వెంట వచ్చిన బీజపూరు కారాగృహవోద్యోగులు మున్నగువారి కరస్పృశనమున గౌరవించిరి. భోజనకాల రైలుబండి భాగ్నామా హాళింగము చేసికొనిరి. పిమ్మట జాన్సి కారాగృహవోద్యోగులు వారి స్టేషను వెంటల నున్న చుట్టు తెరలుగల మోటారు బండిలో వెళ్ళించిరి. 4 అల్లా హా అ క్బ థ, గాంధీ కి జయి అను బయటపడి ధ్వనులు చెలగుచుండ మోటారు కడువేగమున వెడలిపోయెను. మాలానా గారిని జాన్సిచేరసాలలో పాశ్చాత్య ఖియాదీనునుతావున నుంచిరి. 29 వ తేదీన వారిని కడలవలసి యున్నదిగాని ఎవరు నెపుడు వదలెదరో తెలియదని జాన్సి నుండి వార్త వచ్చినది. (ఆ. ప్రె.)

విశాఖపట్టణమువారి ఉత్సాహము

మాలానా మహమ్మదాలీగారిని వాల్తేరులో వెనకఅరెస్టు చేసిరిగాన వారినటకు తీసికొనబడినట్టిరాత్రి(29) వారి కవట సే విడుదలచేసెదనని వకంతి ప్రకటించిరి. వారిని బీజపూరునుండి రైలులో హాటిమీదుగా జాన్సికి తీసుకొనివెళ్ళిరి. అటు నుండి మొగల్ పూర్ కా యి, భరగ పూర్ ల మిదుగా తీసికొని వచ్చెదనని తెలిసినది (ప్రత్యక్షానిలేఖరి తంతివార్త)

సింహాళము గవర్నరు నిరంకుశాధికారము

కాంగ్రెసు ప్రచారకుని వెడలగొట్టుట

తిరువళ్ళూరి కాంగ్రెసు ప్రచారకుడు లక్ష్మణుని పిల్లగారు పింహళమున కేగి కొలంబోలో సీట్టింటు 58 వ గృహమున నివసింపుచున్నారు. “నా కష్టము లేనివానిని యీదేశమునుండి వెడల గొట్టుటకు 26-10-26 వ తేదీ గల బిల్లును ప్రభుత్వము వారి ఉత్తరువు ప్రకారము నాకు గల అధికారమునబట్టి మీరు యీనెల 25 వ తేదీలోగా సింహళమునుండి వెడలిపోవలసిని సింహళము గవర్నరు 24 వ తేదీన పిల్లగారికి నోటిసు కరిగెను. 24 వ తేదీ సాయంత్రము 5-25 గంటల వేళ ఆనోటిసు పిల్లగారి కందినది. (ఆ. ప్రె.)

రైల్వేలో ఐరోపీయనులకు మూడవతరగతి కంపార్ట్ మెంటులను ప్రత్యేకింపవచ్చునా?

ప్రయాణీకుల సౌకర్యముకొర కట్లు చేయవచ్చును

కలకత్తా హైకోర్టువారితీర్పు

బొంబాయి హైకోర్టు మొయిలలో ఐరోపీయులకై ప్రత్యేకింపబడిన బండిలో సెక్కితేచిపో మృత పోనందుకు 5 రూపాయల జరిమానా విధింపబడిన భూషేం ద్రకుమార్దత్తు గావించిన నబుప్పీలును కలకత్తా హైకోర్టు వారు విచారించి ప్రయాణీకుల సౌకర్యమునకై మే ఉద్దేశించి భిక్షుభిన్న ఆచారములతో భిక్షుభాతులవారికి ఒకటిరెండు కంపార్ట్ మెంటులను ప్రత్యేకించుటలో తప్పేమియులేనియు, కేవలము ఐరోపీయులకేయని బండ్లను ప్రత్యేకించుటకు మద్రాసు బొంబాయి హైకోర్టులవారు అంగీకరించినరీతి పూర్ణాధికారమున్నట్లును తానుగీతపరమయు, కవిర్థులించి అప్పీలును నిరాకరించిరి.

మదరాసు ఆయుర్వేద కళాశాలచందా

కృత్తాచలం తాలూకా బోర్డువారుమదరాసుఆయుర్వేద కళాశాలకు రూ.50 చందానుయిచ్చుటకు తీర్మానించిరి. గవర్నరు మెంటువా తీర్మానమును పిట్టాచేసిరి. ఆ వెనుకనే ఆ కాలేజిలో విద్యార్థికి 4 యేండ్లకు నెలకు రూ. 15 స్కాలర్ షిప్ పుగా నిచ్చుటకు జేసిరి తీర్మానమును భూమువరిచి.

“ఈ దిగువనిచదువవలెను:- మద్రాసు తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి కద్దమంజీ నెం. 1995 టి. డి. 12 జూలై / 1922.

అర్థం:- మదరాసు ఆయుర్వేద కళాశాలకు చందాను భూమువరుటకు పిట్టాచేసిరి. గవర్నరు మెంటువారు చింతిల్లుయిచ్చారు. మదరాసు లోకబోర్డువారు 1920 ప్రకారము యిట్టికర్మ ప్రానికప్రజల సమయామునకుగాని, ఆరోగ్యమునకుగాని విద్యాభివృద్ధిని తోడ్పడదని తలకచెదను.

(2) ఆయుర్వేద కళాశాలలో విద్యార్థికి యాదీగున వరులుపై స్కాలర్ షిప్ పు యిచ్చుట కంగీకరించెదను.

(1) విద్యార్థి లోకబోర్డు యావరణలోనివాడే కాకలెను.

(2) లోకబోర్డువారు యిచ్చువర నేరసమునకు ఏ డేండ్లవరకు లోకబోర్డు వారికింద పనిచేయవలెను.

బి. రామారావు, డిప్యూటీ కార్యదర్శి.

చిత్తూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము 14-4-23 మొదలు 30-6-23 వరకు లెక్కలు

నిలవ	రూ 212 9 10
స్వకాజ్ఞానిధి వసూళ్లు	88 5 6
కట్టి	1 2 0
రాటములు	8 1 9
పుస్తకముల విక్రయము	9 0 0
భద్రత	11 5 0
గాంధీతరము	0 8 0
గాంధీ విద్యాలయము	5 0 0
సభ్యులచందాలు	819 18 6
మొత్తము జయ	రూ 655 18 7
ఖర్చు	
రాటములకుగాను	0 4 0
గాంధీ విద్యాలయము	9 8 0
ఇతరఖర్చులు	8 11 6
ప్రచారకులు	63 4 0
మొత్తము	81 11 6
నిలవ	రూ 574 2 1

మద్రాసు శాసనసభ రద్దుజేయబడుట:- ప్రస్తుత మదరాసుశాసనసభ సెప్టెంబరు 11 వ తేదీనుండియు రద్దుజేయబడెనని ఈ దిగును భార్యమెంటు బార్డి గెజటులో ప్రకటి.పబలెను.

కనడా గవలలో బంగారు బెండి పూర్వముకంటె ఎక్కువక తీయబడినది. గవలలో పరిశ్రమ బాగున్నది.

ది మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

నోటిసు

1928 నుండి సెప్టెంబరు నెల మొదటి తారీఖునుండి మీటర్ గేజు మీదుగాబోవు బండ్లరాకపోకలందు కొన్ని మార్పులుందును. ఈదిగున తెలుపబడిన మాఖ్యతార్వులను బాగుగా గమనించవలెను. ఈదిగున తెలుపబడిన బండ్ల రద్దువేయబడును. నెం 18 యి మిక్సెడ్ బండి పూనానుండి రాత్రి 12 గం 45 నిమిషములకు బయలుదేరి, మీరాజ్ ముర్రీసటికా సాయంత్రము 5 గం-20 నిమిషములకు చేరునది. నెం 17 యి బండి మీరాజ్ నుండి పగలు ఒకగంటకు బయలుదేరి పూనా మరునటిదినం ఉదయము 5 గం-45 నిమిషములకు చేరునది.

నెం 42 యి బండి హుల్లినుండి రాత్రి 2 గం-25 నిమిషములకు బయలుదేరి గడగ్ అరుణాకరము 5 గంటలకు చేరునది. నెం 41 యి బండి గడగ్ నుండి రాత్రి 10 గం 55 నిమిషములకు బయలుదేరి హుల్లి రాత్రి 1 గం-20 నిమిషములకు చేరునది. నెం. 66 యి బండి గడగ్ నుండి పగలు 11 గం 45 నిమిషములకు బయలుదేరి పాకల్ కోట సాయంత్రము 4 గం 20 నిమిషములకు చేరునది. నెం 65 యి పాకల్ కోటనుండి రాత్రి 11 గం 20 నిమిషములకు బయలుదేరి గడగ్ సాయంత్రము 4 గం 40 నిమిషములకు చేరునది. నెం 16 యి పాకల్ ఎక్స్ ప్రెస్సు అరిసికేరినుండి ఉదయము 5 గం 45 నిమిషములకు బయలుదేరి బెంగళూరు మధ్యాహ్నము 12 గం 45 నిమిషములకు చేరునది. నెం 15 యి, బండి బెంగళూరునుండి మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు బయలుదేరి అరిసికేరి రాత్రి 8 గం 21 నిమిషములకు చేరునది. ఈదిగున తెలుపబడినబండ్లు కొత్తగా ఏర్పాటు చేయబడును. నెం 17 యి, మిక్సెడ్ నూడవతరగతినుండి మీరాజ్ నుండి పగలు 1 గం 15 నిమిషములకు బయలుదేరి పూనా మరునటిదినం ఉదయము 5 గం 25 నిమిషములకు చేరును. ఈ బండి సోమ, గురువారములందు మాత్రమే పోవును. నెం 10 యి - మిక్సెడ్ బండి అరిసికేరినుండి ఉదయము 5 గం - 10 నిమిషములకు బయలుదేరి బెంగళూరు మధ్యాహ్నము 1 గం - 50 నిమిషములకు చేరును. నెం 9 యి మిక్సెడ్ బండి బెంగళూరు నుండి మధ్యాహ్నము 1 గం - 15 నిమిషములకు బయలుదేరి అరిసికేరి రాత్రి 9 గం 58 నిమిషములకు చేరును. ఈ దిగున మాఖ్యకాలపరిమితి మార్పులు తెలుపబడి యున్నవి. నెం 2 యి మెయిలు పూనానుండి రాత్రి 8 గం-15 నిమిషములకు బయలుదేరును. నెం 7 యి పాకల్ ఎక్స్ ప్రెస్సు పూనా పగలు 10 గం-10 నిమిషములకు చేరును. నెం 12 యి ప్యాసంజరు పూనానుండి పగలు 1 గం-25 నిమిషములకు బయలుదేరి కొరిగాన్ రాత్రి 8 గం-15 నిమిషములకు చేరును. నెం 11 యి ప్యాసంజరు కొరిగాన్ నుండి ఉదయము 6 గంటలకు బయలుదేరి పూనామధ్యాహ్నము 2 గం-30 నిమిషములకు చేరును. నెం 122 యి మిక్సెడ్ బండి సంగ్లినుండి పగలు 2 గం 55 నిమిషములకు బయలుదేరి మీరాజ్ 8 గం 26 నిమిషములకు చేరును. నెం 125 యి మిక్సెడ్ బండి మీరాజ్ నుండి పగలు 8 గం 45 నిమిషములకు బయలుదేరి గచ్చి సాయంత్రము 4 గం-16 నిమిషములకు చేరును. నెం 27 యి మిక్సెడ్ బండి లోండానుండి రాత్రి 2 గం 45 నిమిషములకు బయలుదేరును. నెం 47 యి ప్యాసంజరు మచిలీపట్నమునుండి ఉదయము 7 గంటలకు బయలుదేరును. నెం 51 యి మిక్సెడ్ బండి మచిలీపట్నమునుండి పగలు 12 గం 35 నిమిషములకు బయలుదేరును. నెం 18 యి ప్యాసంజరు మచిలీపట్నమునుండి సాయంత్రము 6 గం 15 నిమిషములకు చేరును. నెం 14 యి ప్యాసంజరు బెజవాడనుండి ఉదయము 6 గం-10 నిమిషములకు బయలుదేరి మచిలీపట్నము 9 గం-45 నిమిషములకు చేరును. నెం 62 యి మిక్సెడ్ మెయిల్ గడగ్ నుండి పగలు 11 గంటలకు బయలుదేరి హట్ గి మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు చేరును. నెం 64 యి మిక్సెడ్ మెయిల్ గడగ్ నుండి రాత్రి 10 గం-30 నిమిషములకు బయలుదేరి హట్ గి మరునటిదినం సాయంత్రము 5 గంటలకు చేరును. నెం 61 యి మిక్సెడ్ మెయిల్ హట్ గి నుండి పగలు 10 గం-20 నిమిషములకు బయలుదేరి గడగ్ రాత్రి 10 గం-15 నిమిషములకు చేరును. మార్పుపూర్తివివరములకు ప్రతిష్టేయములో నుండు కాలపరిమాణాట్టికను చూడుడు. త్వరలోనే మార్పులపట్టిక ప్రతిష్టేయములోను విక్రయమునకు దొరకును.

ఆంధ్ర పత్రిక

1928-వ సం: ఆగస్టు నెల 29 వ తేది

బుధవారము

స్వరాజ్య పక్షము: నాగపురపు సత్యాగ్రహము

చార్లెస్టన్ హిల్ సహాయనిరాకరణోద్యమమునకు, అకాలి విజయము, నాగపుర సత్యాగ్రహ విజయము, తురక్క సంతి నిర్ణయము, మఖ్య లంకారములై యెప్పుచున్నవి. శాసనసభా వ్యామోహము స్వరాజ్యపక్ష నాయకుల నావహించిన యీ తరుణమున గూడ, జాతీయతాకారణమును రక్షించుటకు దేశమునందన్ని ప్రాంతముల నుండియు దేశసేవకులు కలుపురు నెడలితమ ధర్మమును నెరవేర్చి విజయము బడయగలుగుట, మిగుల ప్రశంసనీయము. నాగపురపు సత్యాగ్రహము ముందర, మధ్యరాష్ట్రముల గవర్నరుగారి బెదిరింపు నిరర్థకమయ్యెను. స్వచ్ఛంద ప్రయోగము దేశభక్తుల నిశ్చయమును మరల్చజాల దయ్యెను. ఏజాతీ తన జన్మస్వత్వములను కాపాడుకొన గలుగనో, అది స్వరాజ్యమును పొందటకు అర్హత గడించినది చెప్పవచ్చును. తన హక్కులను రక్షించుకొనజాలక కరుల యాధర్యముపై నాధారపడెడి ఏజాతీయనను, స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుట కు స్రమ. అసహాయోద్యమము స్వరాజ్యసంపాదనకు ప్రజలను సుశిక్షితుల గాంచుచున్నది. నాగపురపు సత్యాగ్రహము బాటు సంఘటనలు భారతజాతీని కళిశోధించుచున్నవి. ఇట్టికఠిన పరీతులం దారితేరెడి జాతీయే, తుడకు సంపూర్ణ విజయముల బడయగలడు. ఆ విజయమును కదలించుట కేరిసి సాధ్యపడదు. భారతజాత్యుద్ధరణమునకు, వేరొక ఫలప్రదమగు మార్గము లేదనట స్పష్టము. స్వరాజ్యపక్షము వారీసంగతి సంగీకరింపలేని, అసహాయోద్యమ తత్త్వమునందు వారికి విశ్వాసము లేదని లేలును. నాగపురపు సత్యాగ్రహమునకు, వి. జె. పటేలుగారు తప్ప మిగిలిన స్వరాజ్యపక్ష నాయకులు విముఖులుగ నుండిరి. నాగపురమునకు వెడిలిన వాలంటీరులు, కిండిలేక వెడలి యుండి రని నుడువటకు చిత్రంజనదాసు గారు సాహసించిరి. విద్యార్థకులును, సత్సవర్తకులు నగు వాలంటీరులను జనసాధారణము లేనివారికింక జేర్చి మేజిస్ట్రేట్లుగారు కిండించిన కీతినే, దాసుగారును ప్రసంగించుట ఎంత యశస్వికమో యాహించవచ్చును. కత్తిమీనాసముల కియినను మితిమీర లుండవలెను.

శాసనసభలో బ్రవేశించుటవలన హహదాభిగృహము గలుగు నని, స్వరాజ్యపక్షమువారు తలచిన తలంపనిండు. హిమ్మారసాధనమును మితివాదులు గూడ ననలంబించు స్థితి యరుదెంచినది. ఇప్పిరియల్ కాన్ఫరెన్సును, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యవస్తు ప్రదర్శనమును, బ్రిటీషు సంకులను బహిష్కరింప నలే నని మితివాదనాయకులు చాటుచున్నారు. సామ్రాజ్యసమావేశములందు పాల్గొనుట వలన గలిగెడి స్వేచ్ఛలాభములను కోల్పోవుటకు సంసిధులయి, ఆంగ్లేయమును కాపాడుకొనుట యే ప్రధానధ్యేయమును విషయమును, వారిపుడు గ్రహించుచున్నారు. అట్టిస్థితిలో గాంధీహామత్తుడు బోధించిన త్రివిధవిహారమును కొనసాగించి

అసహాయోద్యమము నీ సమయమున ఎక్కుడు భక్తితో సేవించుట అసహాయవాదల ధర్మము గాదా? శాసనసభా ప్రవేశము వలన గలిగెడి స్వేచ్ఛలాభము లేవియును నున్నయెడల, వానిని విసర్జించుట యవసరము. ఆ విషయ మటుండ, శాసనసభల ప్రశ్నవిషయమై భేదాభిప్రాయము గలిగినంతమాత్రమున నాగపురపు సత్యాగ్రహమును కదలదు, నిండింపనేలాకో దెలియదు. ఇందువలన స్వరాజ్యపక్ష సిద్ధాంతముకు బలము వచ్చుననియో? నాగపురపు సత్యాగ్రహమును నిరసించుటవలన, స్వరాజ్యపక్ష వికారకేతనకలుకుబడిని కోల్పోయినది. ధర్మసూత్రములను నిరాకరించిన, కేవలము పెద్ద పేరులవలన ఏయద్యమ మయినను చిరకాలము నిలువజరడ. మితివాదనాయకు లిట్టి పొరబాటునే గావించి, దేశములో తమ కలుకు బడి నంతను కోల్పోయిరి. కండిలే మోతీలాల్ నెహ్రూగారు, దాసుగారిమార్గము ననలంబించి నాగపురపు సత్యాగ్రహమును చులుకనజేయుట వలన, స్వరాజ్యపక్షమునకు బల మేమాత్రము గలుగజాలదు. ప్రజలు స్వరాజ్యపక్షము సభిమానించుటకు, పతాకోద్యమమును నిరసించుట యొక మార్గమని నెహ్రూగారు దలచినయెడల, వారు మిగుల పొరబడిరి యంగీకరింపక తప్పదు.

గాంధీపక్షమువారింతవర కవజయమే గాంచి రనియ్య, తాము వేరొక రాచబాటును జూపి గవ్యాసము జేర్చెదమనియు, నెహ్రూగారు చెప్పదలచియుండురు. ఇట్టి పద్ధతి వలన నెవరికిని లాభ ముండజాలదు. నాగపురపు పతాకోద్యమము ఒక్కకక్షకుగాని, ఒక్కసంఘమునకుగాని సంబంధించినదిగాదు. అన్నిపక్షముల వాదను దీనియందు పాల్గొనియుండవలసినది జాతీయతాకము అందరకును ముఖ్యమే. దాని కవమానము గలిగిన దేశమునకంతకును అవమానము గలిగినటలనే ఎంచవచ్చును. అట్టిస్థితిలో స్వరాజ్యపక్షమువారుగూడ యీవిషయమునందు తోడ్పడకుండుట, దోషమని తెలుపవసరములేదు. అందుకు పశ్చాత్తాపము జూపుటకుమారుగ, పతాకోద్యమ విజయము నికను చులకనజేయుట సంకుచితహృదయమును కనుజూచును. పతాకవిజయమును అధికారు లంగీకరించిరి. అంగ్లో హైందవ కత్రిక లొప్పుకొనెను. స్వరాజ్యపక్షమున తీవ్రవాదము సలిపెడి మహారాటాపత్రికగూడ సత్యాగ్రహవిజయము సీరితిన యంగీకరించినది. “వర్కింగు కమిటీ ప్రతినిధి యగు వల్లభాయీపటేలుగారు, నాగపురపు సత్యాగ్రహము సత్యాగ్రహులకు విజయముక్రింద కఠినమింతెనని ప్రకటించెను. సత్యాగ్రహులకు లభించిన అఖండవిజయమునకు, వారిని మేము మహమ్మూర్రిగ నభినందించెదము. తమ ప్రతిష్ఠనుగూర్చి ప్రగల్భముల బలికెన మధ్యరాష్ట్ర ప్రభుత్వము వారు తమవాక్యములను మ్రొంగుకొని రాజీ కొడబడవలసివచ్చెను. నిజవిజయ మిందే గలదు! సత్యాగ్రహముకొరకు బాధ ననుభవించినవారెల్లరును అత్యంతపూజ్యులు.” ఏకక్షము వారయినను నిష్పక్షపాతిబుద్ధితో యోచించుచో, నాగపురపు సత్యాగ్రహుల సీరితని అభినందించి యుండురు. రెండుమాసములలో దేశకారవము కొరకు 1600 మంది దేశభక్తులు ఆత్మసమర్పణము జేసియుండ, హిందూదేశచారిత్రమునం దిట్టి యదభుతదృశ్యము నెవ్వరు మరువగలరు?

కండిలే నెహ్రూగారు మాత్ర మన్యథా భావించిరి. కత్తిభిమానమే, వారి నిటుల ప్రవేశించెనని, వారివాక్యములు దెలుపుచున్నవి. ప్రతికక్షు దేశని యునర్హినను భానిని నిరసించుటయే పక్షధర్మ మను

చో, నెహ్రూగారి వాక్యములను సమర్థించవచ్చును. నాగపురపువిజయ మని ప్రకటించబడిన సందర్భమునందు, సత్యాగ్రహులనుగాని దేశమునుగాని అభినందించుటకు తమ కేమియు గనుపించ దని, నెహ్రూగారు దెలిపిరి. మహారాటాపత్రికకు గనుపించిన విజయ మయినను నెహ్రూగారికి గనుపించలేదు. ఇందుకు, నెహ్రూగారితోగాని, వారివలె తలచెడివారితోగాని వివాదకడ నవసరములేదు. కాని వారిదృష్టపక్షమేట్టిదో గ్రహించ వచ్చును. త్యాగధిక్యము సహాయనిరాకరణసూత్రమును దేసినయినను సూచించుననిగాని, దేశము నొకయడుగయినను ముందుకు దీసికొనిపోవుననిగాని, నెహ్రూగారికి నమ్మకము లేదు. గాంధీపక్షమువారు అపజయముగాంచిరి గనుక, తమకార్యక్రమమును అవలంబించవలయు నని నెహ్రూగారు హెచ్చరించిరి. గాంధీపక్షమునకును, స్వరాజ్యపక్షమునకును దృష్టికథమనందే తేవేషభేదముగలదు. త్యాగపథము, అసహాయోద్యమమునకు మూలాధారము. త్యాగ మార్గమునందు, నెహ్రూగారి కిసుమంతయు నమ్మకములేదని వారివాక్యములు తేటపరుచుచున్నవి. సేత్ జమకాలాల్ బజాజ్ గారును, తదితర దేశభక్తులును పతాకరక్షణముకొరకు సలిపిన త్యాగము లన్నియు ప్రయోజనరహితము లని నెహ్రూగారి తలంపు. త్యాగమార్గమునందు నమ్మకము లేకున్న, సహాయనిరాకరణసూత్రమునందే నమ్మకము లేదని విదితమగుచున్నది. ఆకారణముచేతనే సహాయనిరాకరణము, సహకారము అను మాటలతో తమకు నిమిత్తములేదని, నెహ్రూగా రిటీవల దెలిపియుండిరి. గాంధీ మార్గము త్యాగమార్గము. దాసు నెహ్రూగార్ల మార్గము నిరోధమార్గము. దేశ మేకారణముచేసినయినను త్యాగపథమును విడనాడునెడల, అసహాయోద్యమ మంతరించును. నిరోధమార్గమును చేపట్టునెడల, అసహాయోద్యమ కవిత్రతయు, దాని ప్రత్యేకతయు అడుగంటును. స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు అసహాయోద్యమ మొకటియే మార్గము గాకున్నను, హిందూదేశము ప్రపంచము నకొసగవలసిన సందేశమునకును, స్వరాజ్యస్వరాజ్యముల సంయోగమున కీ యుద్యమము చేయుచున్న ప్రయత్నమునకును, జాతీయపునర్నిర్మాణమున కీ యుద్యమ మొసగుచున్న ప్రోద్బలమునకును, తీరిని నష్టము వాటిల్లగలదు. ఇట్టి నష్టమునకు సహింపక, త్యాగధర్మమును విడువజాలనివారు, అసహాయోద్యమము నెలులయినను సంరక్షింప బూనుకొనుట ముఖ్యము. అసహాయోద్యమము షీణింపకుండు గాక!

లాలా లజపతిరాయిగారు: ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభ

డిల్లీలో జరుగనున్న ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సభ ఎటుల నిర్ణయించిన నటుల నడుచుకొనుట కుభయ పక్షములవారును అంగీరించిన దప్పు, ప్రస్తుతసందిగ్ధ స్థితి దొలగనేరదు. రాజీలకొరకు ప్రయత్నించు కొలదియు సంకటము లకమగు నని వెనుకటి యనుభవము దెలుపుచున్నది. కాంగ్రెసుసభా నిర్ణయమునకు స్వరాజ్యపక్షనాయకులు కట్టుపడి యుండెదో లేదో తెలియదు. కండిలే మోతీలాల్ నెహ్రూగా రిదివరకు దెలిపిన సంగతులబట్టి, డిల్లీ కాంగ్రెసు నిర్ణయము ప్రజల విచక్షణముకొని ప్రాయమును దెలుపునెడల వారంగీకరించెదరట. కాంగ్రెసునిర్ణయస్వభావమును నెహ్రూ గారు గోరిన రీతిని పరిశీలించు టెటులో దెలియదు. దాసుగా రే సంగతిని దెలిపియుండలేదు. ఆంధ్ర స్వరాజ్యపక్షమువారు మాత్రము, తాము కాం

గ్రామ నిర్ణయమునకు బద్ధులై యందు మని ప్రకటించి, తమ ధర్మమును నెరవేర్చిరి. లాలా లజపతి రాయ గారికిని, పండిత మోలీలాల్ నెహ్రూ గారికిని, ఇటీవల సంభాషణ జరిగి యుండెను. నెహ్రూగారి యుద్దేశములను లజపతిరాయగారు కనుగొని యుందురు. లజపతిరాయగారి ప్రేమ మెంటు ప్రకారము, డిల్లీ కాంగ్రెసునకు శాసనసభా ప్రవేశముకు విరుద్ధముగ నిర్ణయించునెడల, దాను నెహ్రూ ప్రభృతులు కాంగ్రెసునుండి వెడలిపోయెదట. నెహ్రూగారి యుద్దేశ విడిదై యుండెను. శాసనసభలను తాము ప్రేమింప మనియ, స్వరాజ్యమును సంపాదించుట వియక్తమునకు వచ్చునను భ్రమ తమకు లేదనియు, మితవాద శైష్ట్యము కలుపురు శాసనసభల కహుతి మొరనియు, శాసనసభా ప్రవేశము సంగీకరించునెడల కాంగ్రెసునకు మారు గూడ కొందరు మితవాదులస్థితికి రావచ్చు ననియు, లజపతిరాయగారు దెలుపుచున్నారు. ఆటలయినను శాసనసభా ప్రవేశమును గూర్చి యోచనల యని యడుగ వచ్చును. శాసనసభా ప్రవేశమున కంగీకరింపని యెడల దాను నెహ్రూ ప్రభృతులను కోల్పోవలసి వచ్చునని లజపతిరాయగారు చింతించుచున్నారు. దాను నెహ్రూ ప్రభృతులు ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సభా నిర్ణయమునకు కట్టుబడి యుండని యెడల, కాంగ్రెసు సభను జరిగిన ప్రయోజనము చాల వరకు దగ్గిపోవును. లజపతిరాయగారు రెండురాజీ కర్షణలను సూచించిరి. శాసనసభలో బ్రవేశించెడి వారు అఖిలభారత కాంగ్రెసుసభను వారు ఎటుల నాజ్ఞాపించిన నటుల చరించుటకు బద్ధులగుట యొక కర్షణ. శాసనసభలో బ్రవేశించదలచిన వారు పైవల్ కాంగ్రెసు విధించిన మరతులకు కట్టుబడి యుండుట మరొక కర్షణ. ఈ రెండుకర్షణల నేదియు అసహాయోద్యమమునకు బలకారి గాదని దెలుప నక్కరలేదు. శాసనసభలో బ్రవేశించెడి వారు కాంగ్రెసు ఉత్తరపులకు బద్ధు లగును రచట వర్తమానము. అట్టి భయమును లజపతిరాయగారు మొదటనే గనుపఱచిరి. లజపతిరాయగారు సూచించినటుల, మితవాదనాయకులను ఆహుతి గైకొనిన శాసనసభలు కాంగ్రెసు నాయకులను మాత్రము లొంగజేయకుండునా? శాసనసభల కొకమారు ప్రాముఖ్య మొసగినప్పటికీ, కాంగ్రెసు ప్రాబల్యములేరించును. స్వరాజ్యము కనుపొందినరే, తమకు కాంగ్రెసునకున్న వోటరుల యభిప్రాయ మి ముఖ్యమని తెలుపుచుండిరి. అట్టివరి వోటరుల యభిప్రాయము అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగ నున్నదని చెప్పి, శాసన సభ్యులు వేరువిధముగ ప్రవర్తించిన వింత గ కుండదు. కాంగ్రెసుసభ తనవలకుబడిని కోల్పోయి నాయమాత్రావశిష్టమగును. కాంగ్రెసు తీర్మానముల నుల్లంఘింప నిశ్చయించిన వారు, స్థాయిసంఘమువారి యుత్తరపులను పరిపాలించెదరని విశ్వసింపట కిష్టము. అసహాయోద్యమమును ఎప్పటివలె కొన సాగించుచు నిర్మాణకార్యక్రమమును కాంగ్రెసుసభ నిర్వహించుచుండవలె నని లజపతిరాయగారు కోరు చున్నారు. కాని శాసనసభా ప్రవేశమునకు పిమ్మట, ఈవసులు నెరవేరుట దుస్సరమని తోచును. కాంగ్రెసు నిర్ణయము ఎల్లర కనుకూలముగ నుండనిచో, తాము కాంగ్రెసునుండి వెడలిపోయి వెలుపలనుండి సహాయము జేతు మనియు, అనుకూలనిర్ణయము గావించబడుచో శాసనసభా ప్రవేశ మంగీకరింపబడి నను తాము శాసనసభలో ప్రవేశింపమనియు, లజపతిరాయగారు దెలుపుచున్నారు. లజపతిరాయగారివంటి సుప్రసిద్ధపురుషులు, కొలదిమంది నాయకులను సమాధానపరుచుటకు ఇట్టి ప్రతిజ్ఞ గావించు

నెడల, కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ యడుగంటును. దేశములో నుత్కంఠపురుషునికన్న, కాంగ్రెసుసభ ఉత్కంఠపురుషునికన్న, ప్రస్తుతి స్వరాజ్యవత్ నాయకులు కొంతకాలము క్రిందట దెలుపుచుండెడివారు. ఆ సిద్ధాంత విపుడు తాదామరగుచున్నది. ధర్మమునకు భంగము కలుగనంతవరకు సమాధానమున కంగీకరించుట, న్యాయ మగునుగాని, అసహాయోద్యమధర్మ వనలే యడుగంటుచున్నపుడు ఇటుల చరించుటకు వీలగడదు. సుప్రసిద్ధనాయకులు కాంగ్రెసును వీడద మనుచున్నపుడు, కాంగ్రెసుపై ప్రజలకు భక్తితో లగుట సహజము. నేడు దాను నెహ్రూ లజపతిరాయగారులు కాంగ్రెసును విడువదలచుచో, వానిమార్గము నితరులును ఆవలంబింపవచ్చును. అసహాయోద్యమము నందు కట్టుదల గలిగి, స్వలాభమును విడనాడి త్యాగము ఫలిపెక్కి పలువురు యువకులు, శాసన సభా ప్రవేశమును కాంగ్రెసుసభ వారామోదించుచో, కాంగ్రెసునుండి లేచిపోదు మనుచో, ఎట్టి సందగ్ధిని జనించ నో చెప్ప నవసరము లేదు. ఇటు పెద్దలును, ఆటపిన్నులును కాంగ్రెసుపై నలుగుచో, కాంగ్రెసు నాయమాత్రావశిష్ట మగును. తాము దెలిసినవిధమున నిర్ణయించుచో కాంగ్రెసును విడిచెదమని, నాయకులు దెలుపునెడల, తక్కుంగల వారును ఆటలనే దెలుపుటకు వెనుదీయరు. నాయకులును అనుచరులును కలసి కాంగ్రెసుపై భక్తి జూపి, కాంగ్రెసు నిర్ణయమును శిరసా వహించుటకు సంసిద్ధు లైనపుడే, ఆ నిర్ణయములకు విలువ యుండును. ఈ సంసిద్ధతను దేశీయు లలవరుచు కొననియెడల, కాంగ్రెసుసభల జేపి ప్రయోజన ముండదు. కాంగ్రెసుసభా గౌరవమును నిలువ బెట్టుటకు ప్రజలు పూనుకొందురు గాక!

కర్షణ నిర్మాణము

కెనియా నిర్ణయమునకు అసమ్మతి గనుపఱచుటకు బ్రిటిషు వస్తువులను బహిష్కరింపవలయునని, జమ్నాదాసు ద్వారకదాసు గారు వాదించుచున్నారు. కాని, విదేశవస్తువులను బహిష్కరించుటకు జరిగెడి ప్రయత్నములలో పీరిజాటి మితవాదులే పాల్గొనగూడదు? కర్షణ నిర్మాణమున కేల తోడ్పడగూడదు? కర్షణ నేల విధిగ ధరింపగూడదు? తాత్కాలిక ప్రేరేపితములై, ఏదియోనొక తీర్మానముకోర్కెను వెల్లడించిన లాభ ముండదు. దాని నిర్వహించుటకు పూనితో పనిజేయవలెను. ఆచార్యప్రభులచంద్ర రే గారివలె, కర్షణ నిర్మాణమునకు దేశప్రముఖు లెరుగున కర్షణవహించుచో అదిరకాలములో దేశదారిద్ర్యము దీరి, స్వరాజ్యము సిద్ధింపగలదు. స్వరాజ్యసంపాదనకొరకు ప్రపంచమునంతను గాలించెనగుగాని, చేతరున్న కర్షణనిర్మాణమును పరికరింపరు. కర్షణ స్వరాజ్యము నిచ్చునని మహాత్ముడు పలికిననూ క్షేపి గమనింపరు. విదేశవస్తుబహిష్కార మని యరచిన చాలను. స్వదేశవస్తునిర్మాణమును తడవడితతో నిర్వహించుట ముఖ్యము. అసహాయవాదులు నిర్మాణ కార్యక్రమమును దృఢముగ కొనసాగించుట కింత కన్న అనుకూలతరుణ ముండబోదు.

కొత్త మార్పు

జర్మను ఛాన్సలరుగను ఫ్రైనుమెనుగారు, లండను వెయిలి గ్రాఫిక్ పత్రికా ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, తమ ప్రభుత్వ మంతరించుచో సాంఘికవాదులు చెలరేగద రనియు, జర్మనీ బాల్ విక్కులయదు మగు ననియు, నుడివిరి. అందుచే ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు, జర్మనీలకు సమాధానము గురురవలయునని, ఏరు గోరిరి. జర్మనీలో సాంఘిక

వాదులు అధికారము వహించుచో, ఫ్రాన్సు కనలే లాభముండదు. ఫ్రెంచివారు వెనకటి బింకములను వదలినటలు వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇంగ్లండులో గూడ బాల్విను మంత్రిత్వము త్వరలో మారునని తెలియుచున్నది. బాల్వినిసమర్థయము, ఇంగ్లండు ఫ్రాన్సు జర్మనీల కలయిక కెంతవరకు తోడ్పడునో, త్వరలో దెలియగలదు.

మదరాసు కార్పొరేషను

కార్పొరేషను విలంబితము చేయు నిన్న సాయంకాలము 5-15 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. కర్. పి. త్యాగరాజు శెట్టి గారు అగ్రాధికారము వహించి నిన్నటిసభయందొక్కటియైన ముఖ్యమంత్రిగారు లేకుండెను. మైలాపూరు సమీపమున కృష్ణానదికి దగ్గర హిందూ శివాలయమునకు అంతావేయబడిన ప్రకారము రూ. 2,00,000 లకు ప్రకారము కొనవలెనను స్థావరమును తీర్మానముపై కొంత చర్చ జరిగిపిమ్మట ఆర్.గ్ల. ఆర్థిక కమిషనుల యభిప్రాయమునకై తీర్మానము ఆపియుంచబడెను. కొంతవేసిన పాఠశాలయందు విద్యార్థులకై ప్రధానోపాధ్యాయుని విచారణ క్రింద మధ్యాహ్నపు పూట భోజనముచేయించుట కంగీకరింపబడెను. రెవిన్యూకమిషను నుండి యరువురు తెచ్చిరి అని కర్ల ఉద్యోగములను భూముల చేయవలెనని స్థానిక సంఘము శిఫార్సునందుండెను. అవసరముగ ఉద్యోగలంఘ్య హెచ్చించబడుచుండెనని కమిషను కలందిరి వోటున పెట్టిగా, ఆశిఫార్సు నిరాకరింపబడెను. బకెన్సాము కర్నాటిక మిల్లులు ఒక్కొక్కటి రూ. 100 ల బదులు రూ. 1200 ను లై సెన్సుగనీ ఉద్యోగిని యంగీకరింపబడెను బాల్టిపురులోని శిశుసంరక్షణాలయమునకు ఒక బంబేతును నియమింప వలెను శిఫార్సుపై, బంబేతుల సంఖ్య ముగ్గురువరములను కార్పొరేషను కమిషనుకు పంపుటకు ఆపియుంచబడినట్లు తీర్మానింపబడెను. హరికాలనండి దుకాణమునకు తీసికొని పోవుటకు ఒక్కొక్క మృగమునకు 0-0.6 నుండి 0-1.0 కు రేటు హెచ్చింపవలెనని శిఫార్సు ఉండెను. ఈవిషయమై వివరములను దెలుపుటకై ఆర్.గ్ల. సంఘమును కోరుచు, ఈ లోపు ప్రస్తుతపురేటుతోనే మోటారుబస్లలో తీసికొని పోవుచుండెనని నట్లు తీర్మానింపబడెను. అప్పటికే సాయంకాలము 7 గంటలయ్యెను. కార్పొరేషను మరల రాగల మంగళవారము సమావేశమగును.

ఒక మోసము

ధరావతులు మాయమగుట దాదాపు 40 వేల రూపాయలవరకు ఇకరులను మోసముచేసెనను సేరముపై తిరుచిక్కోడి యందలి కమిషను ఏజంటులకు పి. సి. పొన్నసామి మొదలిగా నిన్నటిదినము ఆరెన్సుచేయబడిరి. ఇన్స్ పెక్టరు బడేశానుగాను ఈకేసు వివరముల కరికించుచున్నారు. అంతవరకు పొన్నసామి మొదలిగా నిర్బంధమునందుండెను. న్యాయాయుక్తునందలి కార్కును వెల్లోలియంకంపెనీకి తాను ఇండియా కంపెనీయ ఏజంటుగా నియమింపబడినదియు సభ ఏజెన్సీ కోరువారు డిపాజిట్టు తీసు పంపవలయునని ఉత్తర హిందూస్థానమునందలి వార్తా పత్రికలయందు ప్రకటించెను. ఒక్కొక్క నవ ఏజంటునకు 5000 రూపాయలు డిపాజిట్టు కోరెను. పలువురు డిపాజిట్టు మొత్తము చెల్లించి ఏజెన్సీ ఆర్డరు పొందిరి. ఎన్నిదినములు కానికొనియున్నను మొదలిగా రుగారు కిరణనాయులు సస్పెన్షియ చేయబడినది. నవ ఏజెంటుకు ధరావతు మొత్తమును తిరుగ ఇచ్చుటండెను. పుజాబు వాస్తవ్యులు, ఏజెంటుగ నియమింపబడినవారిలో కొకరును ఆరు ఇవదయాల గారు న్యాయాయుక్తునందలి కార్కును వెల్లోలియంకంపెనీవారికి ఈ వివరములన్నియు తెలిపెను. పొన్నసామి మొదలికి వారెట్టి ఏజెన్సీ ఇచ్చాలేననియు, ఇందరియు మోసముని న్యాయాయుక్తు కంపెనీవారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. అందుపై ఇవదయాల గారు చెన్నపురికివచ్చి పోలిసు కమిషనుకు వెనుట కంప్లెయింట్లు దాఖలు చేసిరి. ఇన్స్ పెక్టరు బడేశాను గారు మొదలిగా కార్యాలయమును సోదాచేసి లెక్కపు పత్రములను స్వాధీన పరచుకొని వారిని ఆరెన్సు చేసిరి. న్యాయాయుక్తు కంపెనీకిని వీరిని ఎట్టి సంబంధము లేదనియు వసులు చేసిన మొత్తములు ఏవిధమున వ్యయమయ్యెనో నిర్ణయించుటకు వీలులేకున్నట్లుగను ఇంతవరకు జరిగిన విచారణకల్ల స్పష్టమగుచున్నది.

స్థానిక వార్తలు

శ్రీ సీతారామాంజనేయనాటకసమాజము-ఏలూరు

ప్రత్యేక ప్రదర్శనము - శ్రీకృష్ణ తులాభారము
చెన్నపురి సుగుణవిలాససభవారి ఆదరణక్రింద శ్రీ ఏలూరు సమాజమువారు ప్రత్యేకముగా యీ నెల 30 వ తేదీ గురువారమునాడు సాయంకాలము 6 గంటలకు సొల్లు కొట్టా ద్దర్శనము రాజులు ధీమేటరులో శ్రీకృష్ణతులాభారమును నాటకమును ప్రదర్శించెదరు. రెట్లు మామూలు ప్రకారమే.

కానసభ ఎన్నికలు:—తాన సామాజ్యకానస సభకు ఆధ్యక్షి కాదనియు ఉత్తర ఆర్కాటుకు రాష్ట్రీయకానస సభకు ఆధ్యక్షిగ నుండెదని నేలంపా స్త్ర్యులకు టి. ఆదినారా యణ తెలిపిగాడ (ప్రకటించుచున్నాడు).

రెండవ తమిళవైద్యసంఘసమావేశము-త్రద ర్శనము:—నిధ్యకల్ప మకరద్వజము (రెజిష్టర్) యితర యోగ్యములకు ముఖ్య బంగారు పతకము, ఫస్టుక్లాసు సర్టిఫికేటు వచ్చెను. మదరాసు ఆయుర్వేదపాఠశాలయొక్క ప్రధానాధ్యక్షులుగా నున్న ఆయుర్వేదరత్న చాక్ర. ఎల్. వి. శ్రీరామాచార్యగారి 'వైద్యాచార్య'యను బిరుదు వచ్చెను.

ఒక మద్రాసు సాధుమరణము
20 సంవత్సరములకు పూర్వము తెంగాజుండి సాధు 'నారాయణ' అనెడుగారు చెన్నపురికి వచ్చిరి. వీరు పూర్వ ప్రాముఖ్యులు (నాహ్యులు), బార్డిల పుత్రుల నందలి శ్రీ కాళి విశ్వనాథస్వామి దేవాలయమునందు ముందుభాగమున వీరు ఈ 20 సంవత్సరములుండి, వీరు ఇంగ్లీషు సంస్కృతములందు గొప్ప విద్యావంతులు. వేదాంతమును చక్కగా తెలిసినవారు. ప్రతిదినము ఈ స్నానోద్వేగముల పురప్రభులనేకము వీరిని సంకల్పించి ఆనందించుచుండెడివారు. ఈనెల 28 వ తేదీన వీరు పరమపదముగాంచిరి. రామకృష్ణమతముకు చేరిన స్వామి శర్వానందగారు వీరికి ఆ తర్వాతయూ ఇరువురు ఏర్పాటుగా గావించిరి. వీరు మరణమునకు 24 నెలలపాటు పూర్వమునుండి కేవలము లాహర్యముతో దేని జీవించుచుండెడివారు. మరణానంతరము తన కేవలరమును దహించి ఆస్థులను సమాధి చేయవలయునని నిష్ఠులకు కోరియుండెను. ఇట్లుచేయుటకు దేవాచార్యులకు విధియున్నను వారి ఆజ్ఞల ననుసరించియు ఆంధ్రప్రదేశులు జరుపబడెను. చాళుఖేటయందలి శృకాన చాటికట 5000 పేనుండిపాటులు వెల్లియుండి, అచ్చట దహన సుస్థానము జరిగెను. చందనపు చెక్కలతో కనము దహింపబడెను. ఈకర్మల నన్నిటిని మెరుమానుకెట్టి కంపెనీకి చేరిన ఆశ్వార్యులెట్టిగారు భరించిరిని తెలియుచున్నది.

విచిత్రముగు దొంగతనము
అడిద్రావిడ క్రైస్తవుడును పారిదొంగయైన అను నతడు ఈనెల 21 వ తేదీన మిసెన పురుల అనుచుకొంటూ ఉంకినాని నగలను దొంగిలించెను. 21 వ తేదీన ఇతడు కుతులగారి గృహమునకు వెళ్లి తాన రెనియ్యభోర్లనుండి ఒక అంగ్ల మోద్యోగి బట్టరు అనియు, తనయజమానిభార్యకు బంగారము టుచే ఒకనక్కను పిలుచుకొని రెమ్మని యజమాని కన్ను అజ్ఞాపించి ననియు చెప్పెను. ఈ మాటలను విని అమె అతనిని వెంటబడించెను. ఇట్లు ఇరువురును అక్కోరుకుండుకు వచ్చిరి. అచ్చట జేబు కుతులగారినియంది యజమాని మోటారుండిని తీసికొనికచ్చెననని చెప్పి వెళ్లెను. కొంతరాలమునకు మరలవచ్చి యజమానికార్యాలయమునందు లేచి చెప్పి ఒక క్లౌనుండి పిలుచుకొని వచ్చెను. ఇరువురును రిక్షాబండిగా నెటులాడరను చచ్చివరకు వెళ్లిరి. అచ్చట అమెకు దింపి కాలిబాటవ్వారా యజమాని గృహమునకు పిలుచుకొనిపోయెను నని చెప్పెను. కొంతదూరము పోగానే జేబు అమెపై బడి ఆమెమెడయందున్న బంగారురత్న ప్రశ్నయందున్న రెండు ఉంగరములను బలంకింపగ తీసికొనెను. దూరమునండి ఈ దొర్లవ్యమును క్లౌనుబండివాడు చూచుచుండెను. అతడు పరుగెత్తుకొనివచ్చి జేబును భయపెట్టగ మెడపట్టెన ఒక ఉంగరము తనకు ఇచ్చి పరి ఒక ఉంగరముతో తన దారి వెళ్లెను. ఈ వివరములు పోలీసువారికి తెలిపబడెను. తింతాడిపేట డివిజను ఇన్స్పెక్టరు హంకిన్సన్ గారు

శ్రీబరోడా గైక్వారు మహారాజు గారు సురక్షితముగా న జీవులై యున్నారు

గైక్వారు గారి రెండవ కుమారుడు చనిపోయెను.
విరోపాదేశమున రైటులో గైక్వారు గారి రెండవకుమారుడు చనిపోగా రైటు పొరబాటుగా తంతివార్త నంపెను.

జేబును నిర్బంధించి ఆతనిపై నెరతు మోపెను. నిన్నటిదిగము ప్రధాన రాజధాని మాజీస్ట్రేటు డాక్. ఎ. రామేశ్వరగారు కేసు విచారించి నిందితులను 9 నెలలు కఠినకర్మ నిధించెను.

శ్రీల కవసరముగు హితబోధ
బొంబయ విశ్వవిద్యాలయమున ట్రబునల్ నందిన శ్రీలకు విందుగానియ సందర్భమున బొంబయరాజధాని ట్రబునల్ ద్వారా ప్రసంఘమును కథ్యక్షులగు డాక్టర్ మిస్ జర్మనూమి శ్రీ గా న ట్రబునల్ ద్వారాదను గృహకృత్యములకు రాజకార్యములను బాగుగా నిర్వహించి శ్రీ ధ్యమును కాపాడవలె ననియు గృహకృత్యములను మరచిపో వారివలన నితర ప్రయోజనము తెన్న కలిగిన సంఘముయొక్కయు గావ్యయు యొక్కయు పునాదులు భగ్నమగుననియు శ్రీల విషయమున తామెక్కువ పనిచేయవలసి యున్నదనియు కలిగియున్న విద్యాలయములను గృహకృత్యములకు కలగినశిక్షియమును గరవవలె ననియు హెచ్చరించిరి.

పటాలముల రద్దుజేయుట
కిమ్మ, 28 ఆగస్టు:—సంగమ పూర్వమునుండియు నున్న 8/8 వ పద్రాసు పటాలము 4/9 వ బాటురెజిమెంటులను రద్దుజేయవలె నని యుక్తర్వు లొంగుబడెను.

షహరాన్పూరుకొట్లాట

పదిలములు నష్టము కలిగినది
మహారాన్పూరు నుండి కొండవ కాసీగరమునకు వచ్చి పండిత మహామోహన మాలవ్యాగారి సందర్శించి మెటరే మహారాన్పూరుకు రావలెనని కోరిరి. మహారాన్పూరు లో స్థితి ప్రతికూల లో సరిగా వికరించబడలేదు. అచటి స్థితి కడు విషమముగా నున్నదని వారు చెప్పిరి. పండిత మాలవ్యాగారు జ్వరమువలన బాధపడుచుండుటచే నచటికిపుడు పోవాలను రాన అమృతబజారు పతికు చేరిన పియ్యాను బాతి ధూభాగాడ 29 వ తేదీ మెయిలులో కా సీనుండి మహారాన్పూరుకు వెళ్లెను. తీవ్రవర్షిత్ర మున్నగు ప్రతికూల ప్రతిభలుగూడ తెల్లనవ్వారు. హిందూమతాభివృద్ధిని గూడాగంపొలసింగు, దేవరత్నం శర్మగార్లుగూడ తెల్లనవ్వారు.

పూర్వాచారపరాయణుల సభ

నిమ్మజాతులను సభలోనికి రానిచ్చుట అక్రమము
పూర్వాచార పరాయణులలో పరమ ఛాందసులసభ పండిత ఉమాచార వి. భట్టాచారిగారి ఆధ్యక్షతకీ ద కాసీగరమున క్లాసబాపిడద్ద జరిగినది. తుది-అస్పృశ్యతా విషయములను గూర్చి పండితసభలో జరిపామును చేయబడుచుండు అవిషయములందు పనిచేయరా దను తీర్మానము హిందూ మహాసభలో నామోదింపబడినను అసభలో నుభవ్యసింహులకు చర్యకారుల (చూరు-నిమ్మజాతులు) నిద్దరిని సభావేదికకై రానిచ్చిరి. ఇది అక్రమ మను తీర్మానమును గూర్చి కొంద రభవ్యునించిరి. మనమిపు డాదేపించుట కిచట చేరలేదు. పురలోచన చేయుటకే చేరితిమి. కేవలము కాన్రూపాంధ్యము కలిగినవారమౌతమున విద్యానుకు కాదు. వారి ననష్టించు నాతడే విద్యానుకుగాన అట్టి విద్యానుకుల సభలో నీ విషయము పరిష్కరింపబడిన నే గాని సహాను బంగళరంబ బాలని అధ్యక్షుడు నడిచెను (అ. వె).

ఇంకో విమానముకట్టి బద్దలై విమానమును నడుపు వాడు చనిపోయెను.

అవసర దేశీయ మహాజన సభ

ప్రతినిధులు బహిష్కారమునే ఆమోదింపవలెను
కానసభ ప్రవేశము నామోదింపగూడదు
చెన్నపురి (దవిడ) మండల కాంగ్రెసు సంఘము
వారి ఆ జే శ ము
ఈనెల 25 వ తేదీన చెన్నపురిలో మహాజనసభా భవన మన శ్రీమాన్ ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారి ఆధ్యక్షతకీంద స్థాయి సంఘసభ జరిగినది. ప్రతినిధులుగా వెల్లెగోరువారి పేరులను కార్యదర్శి మొదట చదివెను. కానసభ ప్రవేశమునకు ప్రతినిధులు రనువారిని మాత్రమే ఎన్నుకొనవలెనని ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు రుపపాదించిరి. ప్రతినిధుల పేరులను చదివెదరు. వారి అభిప్రాయములను సభ్యు లెరిగియున్నార గాన యిట్లున్న వారికి ఓటు నియ్యుడని అధ్యక్షుడు నడిచెను. జనాలు యాహులుమా స్నేహ, 2 ఫయల్లా, 3 ఫమాఖీ, 4 టి. పి. కార్యణనుండిర మొదల్యారు, 5 టి. చక్కరయ్య, 6 ఇ. ఎల్. అయ్య, 7 అబ్దులు ముజీదుల రాజు, 8 జి. వి. కృపాసిధి, 9 ఎ. క. ఆచార్య, 10 ఏ భావ్యం, 11 అబ్దులహమీదుఖాను, 12 వీరరాఘవయ్యంగారు (స్వదేశమిత్రులు) గార్లను 12 మందిని ఎన్నుకొనిరి. ప్రవేశముతో బహిష్కారమునో ఏదోయొకదాని నామోదింపబడుట లాభకరమనగలనని రామచంద్రయ్యగారు రుపపాదించిరి. సింగారు పేలుగరు మున్నకువ రాడేసింది. ఇతరకా తీర్మానము నెగ్గినది.
కానసభా బహిష్కారమునే ప్రతినిధు లామోదింపవలె ననుతీర్మానమును రామచంద్రయ్యగారు రుపపాదించిరి. ఆ తీర్మానము గూడ నామోదింపబడెను.

ఆంధ్రుల కర్తవ్యము

కెప్టెను నెల 15 వ తేదీన డిల్లీగరమున జరిగినను అవసరదేశీయమహాజనసభయొక్క ఆ శృంగరయ్యలరకు తెలిసెయున్నది. ఆంధ్రులు తమకనినీర్వహము డిల్లీ మహాజనసభలో కల్గి దివి తత్ఫలితము పొందువలయున్నార. అట్టిసందర్భములలో మన యాంధ్రదేశమునుండి నిరిగిగా ప్రతినిధులు డిల్లీకి పోవలసి యుండురు.
డిల్లీ ఆంధ్రులకు చాల దూర ప్రదేశ మగుటచేత ఆంగ్ల సంబంధమును నిర్బూరులు చాటిల్లు ననియు, ప్రయాణపుతర్పులు భరించుట ఇష్టమనియు తలచి చాలమంది కరుణానాపదవచ్చున, ఆటంకములను తెక్కి జేయకుండుటయే ఉత్తమోత్తమము. అసహాయాధ్యయము తనకవ్యుష్టాసము చేరవలసియున్నప్పుడు వెళుకముందాడుట స్వాతంత్ర్య వాంఛా విరుద్ధము.
ఆదిమాంధ్రులకు, క్రైస్తవులకు, మహమ్మదీయులకు కాంగ్రెసునెవల భక్తిసానభూతిని గలగ జేయవలయునంటి కాంగ్రెస్ వారు భర్తులు భరించి దేశీయమహాజనసభలకు, రాష్ట్రీయమహాజనసభలకు తీసుకొనివెళ్లినయెడల వారివారి ఆభివృద్ధికై చాల తోడ్పాటుగానుండును. ప్రస్తుతపు యెన్నికలలో ఆంధ్ర రాష్ట్రము మొత్తమీద ఆదిమాంధ్రులలో దేశీయమహాజనసభకు పోదలలంచినవారు ఇద్దరునుగూడలే నెక్కుర ఉండరని వారు భిషానును. నాయభిప్రాయముగ్రహించి ముఖ్యముగా ఆదిమాంధ్రులను శత్రువుచేసభకు భర్తులు భరించి తోడ్పొని పోయి మోక్షర్తవ్యమును నెరవేర్చదరని నాచేయనిన్నపము.
యానాంగ్రెంధి. } డున్నా కమలనాభం
గోదావరి జిల్లా } ఆదిమాంధ్ర సేవకుడు.

హనుమకొండ ఆంధ్రగ్రంథాలయము

వార్షికోత్సవము నిలువబడెను
హనుమకొండ ఆంధ్రగ్రంథాలయ వార్షికోత్సవ మిపుడు బరుగదని కరంగలునుండి శర్మగారు వేసు మాట తెలిసిరి (తండ్రి వార్త).

సెం 77 రు మిక్సెడ్ బండి రేణిగుంటనుండి బయలుదేరి
టవ బయలు కాళహస్తినుండియు ర్కాళి గం 2-15 నిమిషముల
కు బయలుదేరి రేణిగుంట గం 3-20 నిమిషములకు చేరి అచ్చట
నుండి గం 4-25 నిమిషములకు బయలుదేరును. సెం 78 మిక్సెడ్
బండి రేణిగుంటలోనే నిలువక కాళహస్తి వరకు పోవును. రేణి
గుంటనుండి ర్కాళి గం 12-10 నిమిషములకు బయలుదేరి కాళ
హస్తి ర్కాళి గం 1-10 నిమిషములకు చేరును.

విదేశ వార్తలు

ఆల్బున పర్యటన

జర్మీ ఆగస్టు 27:— 10 తేదీన 80 మంది హిందూ గారు ప్రేక్షకులతో పర్యటన వెళ్ళుట కేరి. ఆయాన వరల ఏ మైకో తనిపించుట లేదు.

స్వేయిన యుద్ధనౌక గట్టెక్కుట

జర్మీ ఆగస్టు 27:— ఎస్సాగా ఈ స్వేయిన యుద్ధనౌక గట్టెక్కుట. ఇంజను, బోయల రన్ను యుట నీటిలో మునిగిపోయినది. వరల నౌక సముద్రములో వయనము జేయుటకు ఏర్పాటులను జేసెదవ.

పాఠశాల దేశమున వరదలు

రాష్ట్రంలో వరదలు వచ్చినందున నదుల గట్టులు తెంచును పోలి పోయినది. చాలా ప్రదేశము మునిగిపోయెను. కొన్ని కోట్ల 8 అడుగులు నీటితో మునిగియున్నది. నైనికు అందు పాఠశాలలు మునిగిపోయినది. ఖిరంగులు మనుష్యులు అతికష్టమునందుండిరి. కల్లుపు ప్రదేశములో 800 ఇండ్లు కూలిపోయినది. ఇంకను అనేకమార్గ ఇండ్లను గట్టెక్కుట. తుంటి వార్తలు అగిపోయినది. పొగాకు పరిపంకలు చాడగునని భయపడుచున్నారు. చాలమంది పనిపోయిరి. ఇంతవరకు యని ఇంకను తెలియలేదు.

జపాను ప్రధానామాత్యుని రాజీనామా

టోక్యో, ఆగస్టు 27:— క్రొత్త నియమింపబడిన జపాను ప్రధానామాత్యుడు కవుంటు ఉచిదాగాక రాజీనామా నిచ్చిరియు బానిని మంత్రివర్గము వారికిని అంగీకరించలేదని యు తెలియుచున్నది.

మాస్కోకు బ్రిటిషు కార్మికసభ్యు లేగుట

మాస్కో, ఆగస్టు 27:— బ్రిటిషు పార్లమెంటు కార్మిక సభ్యుడు సలత్కలాగారు మాస్కోకు వచ్చిరి. ప్రారి జ్యుక్ చాన్సిలరు వర్తగారును, జర్మన్ డిప్యూటీ చాన్సిలరును ప్రాసిక్ గాని లెనిన్ గాని.

రాష్ట్రీయ సైనికోద్యోగులు

క్రొత్త మార్పులు
లండన్, ఆగస్టు 28:— ఆఖరు చూడ ఉద్యోగమునకు అభ్యర్థులు 18-80 ఏండ్ల లోపున నుండవలెను. ఇదిగోలలో ప్రైవేట్ అభ్యర్థము లేకున్న చిన్ని చూడగాల 15 మినను ఉద్యోగిగ నియమించబడ నను. కాని ఒక సువర్ణములో ఒక తరితుయందు ఉత్తీర్ణుడు కావలెను, అరుసెలలు పనిచేసిన తరువాత ఆతనివైయధికారి సిపాయ్ జేసిన అనుభవధికి “కమిషను” ఇయ్యవచ్చును.
ప్రాముఖ నవ్వ వారు 45 ఏటను మేజరులు 50 ఏటను లెఫ్టినెంట్లు కర్నలు 55 ఏటను పింఛను బుచ్చుకొనవచ్చును. (ప్రేట్టుమక)

ఇంగ్లాండు ఎక్స్పికరు ఛాన్సిలరు

సెవిల్లి చాంబర్లనుగారు ఎక్స్పికరు ఛాన్సిలరుగ నియమింపబడిరి. బాయికోస్ట్ హిట్సుగారు ఆరోగ్యకాభామాత్యులుగా నియమింపబడిరి.
మెక్స్సోగారికి ఆరోగ్యము బాగులేకుండుటచే ఎన్నికల నిమిత్తము ఆయన ఉపనాగముల నీతిరాదనియు యభ్యర్థుల పోటీ లేవన్నచో పార్లమెంటు సభ్యత్వమును స్వీకరించ వచ్చునని వైయ్యులు తెలియజేసిరి. పోటీలేనిపోసను కావచ్చునభిలా లేదు, అందుచే మెక్స్సోగారు ఛాన్సిలరువదనిని అంగీకరించు నటుల ఆయన బాల్మిక్ గారిచేరు ప్రాసినితేఖనల వికవమను చున్నది.

ప్రెంచినౌకలో సారాయి

న్యూయార్కు సుంకముల అధికారుల దాడి
న్యూయార్కు, ఆగస్టు 28:— ప్రెంచి నౌక ‘ప్రాంసు’ అను దానిలో మంచిసారాయిలను దాచిరి. నౌకానిట్టుందిలో ముగ్గురిని న్యూయార్కు సుంకముల అధికారులు అరెస్టుజేసిరి. గోరాదు సేవాని ఓడలో ముక్కులకు విందొసగిరి. కాని మద్యపానము లేకుండ జరిగెను. కాని ఏకో న్యూయార్కు సుంకముల అధికారులకు అనుమానము కలిగి ఓడను పరిశీలించి జూడ మాంసపుగదిలో సారాయిని ప్రెంచివారు దాచియుండుట బయల్పడినది. సారాయి నౌకలో దాచిరిని తెలిసి గోరాదు సేవాని కోపాద్దీపితుడాయెను. అరెస్టుచేయబడిన వారికి 222 జోలరులను జరిమానా విధించి విడుదలజేసిరి. నౌక స్వాధీనములో నున్నవారు బాధ్యతను వహించి ఆ అపరాధమును వారే చెల్లించిరి.—(ప్రేట్టుమక).

రూరుసమస్య

జరుగనున్న రాయబారములు
సభావలోకనము
లండన్, ఆగస్టు 27 రాత్రి 5-6 ప్యాంప్ నుండి “ట్రెయ్యు” పత్రికా ప్రత్యేక విలేఖరిలు తెలుపుచున్నారు. జర్మను పారిశ్రామికమునూడ హాసమస్యను పరిష్కారము చేయుటలో పాల్గొనవలెననియు అసలు జ్యూనిసంపదను సైర్మిక్ గారు ఆగ్రిక రియలుటేటరు రాయబారములు మరల ప్రారంభము గావచ్చును. పోయింకేరుగారి యుపన్యాసముల నివాసములో గూడు కొన్నది. హెర్ ప్రెస్మిక్ గారు నూడ సగౌరవముగ సమంజసముగ ప్రవర్తించిరి. ప్రెంచి ప్రత్యేకలు కొనియాడుచున్నది. నిజముగ పరిస్థితులు కొంతెరకు మార్పమునకు వచ్చుచున్నట్లున్నది. వరానులు అధికారరూపముగ వ్యవహారమును పరిష్కారము జేసికొన గోరుచున్నాడు. గ్రేటు బ్రిటనుకు తెలియకుండ ఏమియు చేయరు. అధికారరూపముగ జరుగని రాయబారములను వరానులంగీకరించరు. ప్యాంప్ నులో జర్మనీ రాజువారి యుండక పోవుటకు కారణము కనిపించని “ప్రీటెంపు” పత్రిక వాగొనుచున్నది. జర్మనురాయబారి ప్యాంప్ నులో నుండవలెనని నూచిచుచున్నది. త్వరలో సాత్విక నిరోధము అగిపోవుననుచున్నారు. రాయబారులు లాభకరముగ సమావేశమై సంపదించుకొనుటకు పీలగును.

జర్మన్ ఛాన్సిలరు ప్రగల్భము

హెర్ ప్రెస్మిక్ గారి ప్రభుత్వము ఏమియు చేయలేకున్నచో తనకంటే ఇంకెరును చేయలేని “డెయిల్ గాఫిక్” పత్రికా ప్రతినిధిలో తెలియజేసెను. అటును జర్మన్ ఛాన్సిలరు ప్రెస్మిక్ గారు తమయు చేయలేకపోవుటయే కటన్తించినచో జర్మనీ కంటే యూరపుదేశము బోర్ల విజుట ముందు గురియును నదిరి. జర్మన్ ప్రజలకు తిండిలోము లేకుండ జేయుగల్గితి నేని ప్రమాదము లేదనిరి. జర్మనీ, ప్రాంసు, బ్రిటను కనుక ఒకదానికి వచ్చి ఒడంబడికను జేసికొన్నచే యూరపుకు కాంతి, సుఖము పుట్టియు, భాగ్యదాయము ఏర్పడును. కాన అందరు ఈ ఘోరపరిస్థితులను తొలగించుటకు బాటుబడవలెననిరి.

రషియా వర్తకము

బ్రిటిషు రాయబారములు వర్తకముగుట
లండన్, ఆగస్టు 29:— రాత్రి 9-10. వార్తానుండి డెయిలీ మెయిలు పత్రికావిలేఖరి యిట్లు తెలుపుచున్నాడు:— సోవియటులలో మరల వర్తక సంబంధముల స్థాపనకొనుట సాధ్యమని ప్రహించి మాతాతులై బ్రిటిషువర్తక సంఘమువారు తిరిగివచ్చిరి. పనిముట్లను అమ్మివేయుటకు చాల సౌకర్యములను ఇచ్చెదమనియు 7 ఏండ్లు వరకు నిచ్చెదమనియు ట్రైకులు సామ్య నిచ్చుటకు నిరాకరించుచో సోవియటు వ్యాధిస్థానమున దావా చేసి రాబట్టుకొనుట కేర్పాటు జేసెదమనియు ప్రాసిక్ గారు తెలియజేయ బ్రిటిషువర్తకమువారు నిరాకరించిరి. రషియాలో వర్తకము వరల లాభకరముగ నుండుటకు 50 ఏండ్లు పట్టునని కొంతరనిరి.
ఈలోపుగ ప్రత్యేక ర్యాలయమువారు వైమానిక కర్మాగారమును ట్రైకుకొనుటకు సముపాయము చేయబడినది. ప్రపంచములో ఇంత గొప్పకర్మాగార ముండబోదు.

తుర్కీని ఖాళీ జేయుట

బ్రిటిషు సేనలు మరలిపోవుట
కాక్ స్టాంటునోపిట, ఆగస్టు 27:— బ్రిటిషు సేనలు తుర్కీని మరుగుగ జే ఖాళీ జేయుచున్నది. ముందుగుండుసామగ్రి మున్నగు గరుకు లన్నియు తిరిగి పంపివేయబడుచున్నది. ఇతర సేనలుగూడ పడకలెక్కిపోవుటకు తయారగుచున్నది. ఒక వారములోజులలో అనియోతరమందున్న జలసంఘటనలు పూర్తిగ ఖాళీజేసెదను. చాలవరకు సేనలన్నియు సెప్టెంబరు 27 తేదీకి ఓడలెక్కిపోవును. మిశ్రమండలి ఏర్పాటులు కొంత బాగులేవై ప్రెంచి సేనలు వరిటబాను విడిచిపోయినవి. గ్రీకులు కరగటచిని ఖాళీజేయుట ప్రారంభించిరి.
గ్రీకు ప్రజలను గ్రీకుల అట్టో మక ప్రభుత్వమువారు ర.పి వేయుచున్నాడు.

ఇంగ్లాండు ప్రధానామాత్యుడు మారుట ?

లండన్, ఆగస్టు 19:— మెక్స్సో గారు ఛాన్సిలరువదనిని నిరాకరించుట జూడ రూరవిషయమై వరానుల నిధానముపట్ల ముగిల్లములో భేదాభిప్రాయము లేర్పడినది తెలియుచున్నది. ఈవిషయమై, యాడు బోనర్లా గారు పరాసులపట్ల చాల సానుభూతితో నుండిరి రూరవిషయము ఏమియు తేలకుండ బాల్మిక్ గారు ఏదోకటించిరి. పార్లమెంటు నవంబరువరకు ఆపుచేయబడెను. వ్యవహార మంతయు ఆ కా క పం చాంగముగ నున్నది. వరానులు వ్యాధిబద్ధముగ ప్రవర్తించిరి అక్రిమముగ ప్రవర్తించిరి మంత్రివర్గమువారు అందరును కలిసి నిశ్చయించ లేకున్నారు. ఇంకను వేచియుండెదరటం. ఈసలపు రోజులలో మంత్రివర్గమున గొప్పమార్పులు నిశ్చయించబడును. పార్లమెంటు వరల మాడుమానములై సమీప సమావేశమగును. అపుడు బాల్మిక్ గారు ప్రధానామాత్యులుగ నుండరు.
అసలు పరిస్థితులు చాల గొడవగుండుటచే ఆయనస్థానే ఎవరు నియమించబడు నదియు తెప్పటకు పీలులేకున్నది. అవసరము గుర్తు అభ్యర్థులున్నారు. ఇందులో ఎవరు ఎన్నకొనబడుదురో తెలియదు.

ఐరిషుఎన్నికలు

ప్రభుత్వసభ్యులు సెగగలరు
ప్రెసిడెంటు కాన్సేపుగారిసమ్మకము
లండన్, ఆగస్టు 27:— నేడు ఐర్లండులో పోలింగు బాగుగ జరిగింది. నేడు కార్యాలయములకు సెలవిచ్చిరి. ఎన్నిక దారుల సంఖ్య 1800,000. అభ్యర్థులు 871 మంది. అసలు స్థానములు 158. ప్రావీరములను ప్రజెంపేవను క్రొత్త ప్రవేశల్పబడుటచే ఎన్నిక ఫలితము ఏమి తెలియజేయుటకును పీలులేదు. కాని ప్రభుత్వసభ్యులకు ఏమియు భయములేదని తెప్పెను.
బానాబాతినిమితిభలో ఐరిషు ప్రీస్టేటునుగూడ జేర్చుకొనవలెనని గోరటకు కాన్సేపుగారు జరివాకు బయలుదేరిరి.
ఈవారము ఆఖరుకాబోడ ఫలితములు పూర్తిగ తెలియవు.
ఐర్లండు పడమటిదేశములో రిజల్టనుల బలము ఎక్కువగ నున్నది. ఇతరవరకు విస్తారముగ అల్లటలు జరుగలేదు. డెల్లిక్ కాంతముగ నున్నది. ప్రాంతాలమున మరగిరంగులపద్ధిని వివరదేము కారణము తెలియదు. బాతీయ సైన్యములు పీఠులంతట కావలిగాయుచున్నవి. ప్రభుత్వసభ్యులు ఎన్నికలనిమిత్తము పోవుచుండ ట్రైకులు జరిపాసము జేసిరి. తుపాకులను గాల్పిరి. ఒక యువకుడు తుక్తగాక్రొ దాయెను. ఇంకొక ప్రభుత్వసభ్యునివై రాళ్లను రుద్దిరి. ఆయన బండిలెను చించివేసిరి. మెటూరు ట్రైకులను ముక్కముక్కలుగ జేసిరి.

భార్య బాధ్యత

భర్త కాపురమును దురికిబోయి భర్త ఉన్నస్థలములో భర్తతో కాపురము జేయుటకు, భర్త భార్యకుకొరవో, భార్య కాపుము చేయవలెను. లేచో ఆమెకు వనోవృత్తి, భరణము నిచ్చుటకు పీలులేదని లండన్లో తీర్పుజేసిరి.

సాక్షాత్కరము సాక్షాత్కార స్వరూపము మైవానమువై
బహిరంగసభ జగము. శ్రీమత తరినావ్వల వెంకట శ్రీనివాస
రావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీమం.వై.రామమూర్తిగారు
కా.పురం సత్యాగ్రహవిజయమును గురించి చెప్పిరి. విశాఖ
పట్టణవాస్తవ్యులు వి. జగన్నాథగుప్తగారు కేవల దురదృష్టము
గురించి గంభీరోపన్యాసము గావించిరి. శ్రీ.క.కో.రామస్వా
మిగారు. కార్క నేనునందు పూర్వ మెంత గౌరవము ఉండెనో
అట్టి గౌరవము ను పునరుద్ధరణ చేయుటకు తగు ప్రచారము జరుగ
వలెనని మనసు కావనసభా ప్రవేశమును గూర్చి కార్క నెను ఎట్టి
తీర్మానము చేసిన ఆ రీతిని సుంపేర్చుటకు ప్రజలు నిర్ణయముగా
నుండవలెనని కోరిరి. అధ్యక్షులు ముగియించిరి తరువాత సభ
రాత్రి 8 గంటలకు ముగిసెను.

உயர்ப்படி.

గిరిరామ పురమునందు స్థాపింపబడుచున్న టి.కె.బాలీయ విద్యాలయమునకు కొందరు ఉపాధ్యాయులు ఆవునరమైయున్నారు. విద్యార్థులకు వుచితవిద్యార్థోజన సౌకర్యములుకూడ జరుపబడును. బల్లరామచంద్ర గజపతిశ్రీకర్.

ఆంధ్రప్రదేశ్
డిప్యూటీ
20 డిగ్రీలు ౪ 220
16 డిగ్రీ-200

శ్రేష్ఠమైన సిరాబిల్లలకుబదులు కృత్రిమ సిరాబిల్లలు

మాకాలి కర్రల ద్వారా బహు సిరాబిల్లలను వేసి కొందరు కృత్రిమదారులు విక్రయించుచున్నట్లు మాకు తెలిసినది. ఈయన అలవాటును మాన్పించుటకై మేము 'యు' గురుకుల 'విక్రీ' సిరాబిల్లలను తయారుచేయుచున్నాము. విక్రీ సిరాబిల్లలు 'కాంతి', 'ఇంపీయల్' సిరాబిల్లల కంటెను మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవియు, అపూర్వమైనవియు తెలుసుకొనవలెను.

అమృతబాహు పత్రిక ఆధిపత్యము:—“మిక్కిలి కాంతిగల విక్రీ నీలవర్ణముగల సిరాబిల్లలు ఉపయోగించుటకు తగినవి, మిక్కిలి మితవ్యముమైనవి. యు. సి. చక్రవర్తి కంటెనె ఒక సిరాబిల్లయే చాలసిరాబుగును.”

ఒక గ్రాము ధర శ్రీ కె. బి. 0-11-0, విక్రీ బి. బి. సింహముచూర్పు బి. బి. కోన ఏనుగు బి. బి. జింక చూర్పు కోన ఎల్లడి, గ్రాసుధర రు. 1-0-0, ఫానులెన్ కలము సిరాబిల్లలు గ్రాసు 1-కి రు. 2-4-0.

(2) ఏనుగుచూర్పు బి. బి. సిరాబిల్లలు 2 బుద్ద బ్లా వై లెట్ సిరాయగును, సింహముచూర్పు సిరాబిల్లలు 2 బుద్ద మిక్కిలి కాంతిగల నల్లసిరాయగును.

U. C. Chakravarty & Co. Bagbazar, Calcutta.

ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది! ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది!
నేరుగా తయారుచేయునట్టి వారివద్దనుండియే మీకు అవసరమైన బొవధములను తెప్పించుకొనుదు

Dacca Ayurvedia Pharmacy Ltd., The Place For Economy Genuineness & Reliability ది దక్క ఆయుర్వేదీ యు ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)

మితవ్యమునకు, శ్రేష్ఠత్వమునకు, నమ్మకమునకు ప్రసిద్ధిచెందిన బొవధశాల
హిందూ దేశమందు అంతటను, బర్మా, సిల్హను మొదలగు జాగాలన్నిటిలోను బ్రాంచీలుగలవు.
వ్యాధివివరములు తెలిపిన బొవధయోగము ఉచితముగా తెలుపబడును. దరఖాస్తు పంపినచే క్యాటలాగు, క్యాటలాగు యినాముగా పంపబడును.

Head Office :—Dacca 8, 8-1 Armenian Street Decca
Calcutta Branches :—Stand Road. Bhawbanipur. Sovabazar. Bow Bazar.

సంస్కృత గ్రంథములు — తెనుగులిపి

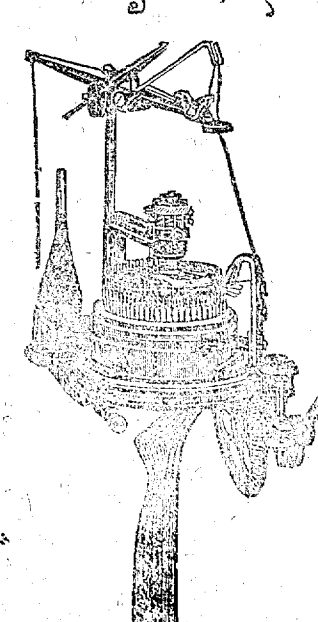
అమరకోశము మూలము. — స్వల్పస్థానము, అంగ్లేయ భాషాంతరీకరణముగలది చిన్న నైజా అట్టలైదు	ర	అంధ్రనిఘంటుశ్రయము — అంధ్రనామ సంగ్రహం, అంధ్రనామ శేషము, సాంబరీణులు) కాలికో	౧	౨	౦
గుప్తకాండము మూలము 16 పట. కిత్తానైదు	౧	అట్టలైదు	౦	౧౪	౦
స్తోత్రార్ణవము 1 మ. భాగము కిత్తానైదు	౦	రాయదాసుచరిత్రము	౧	౦	౦
డిటో 2 మ. భాగము	౦	డిటో కాలికో అట్టలైదు	౧	౨	౦
డిటో 8 మ. భాగము	౦	వృసింహశతకము — మూలము మార్కము	౦	౨	౦
శ్రీభగవద్గీత. — మూలము మార్కము, చిన్న నైజా	౦	బాలరామాయణము డిటో	౦	౩	౦
శ్రీవిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రము, చిన్న నైజా	౦	ఇందీర	౦	౨	౦
డిటో నామావలిపహ	౦	క్యామల	౦	౨	౦
	౦	శ్రీ శేంకటాద్రిస్వామీ కీర్తనలు	౦	౨	౦

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో., ఆనందముద్రాలయము, మదరాసు.

క్రొత్త హారి నన్ “నన్”

గుండ్రమైన నిట్టింగు మెషిను

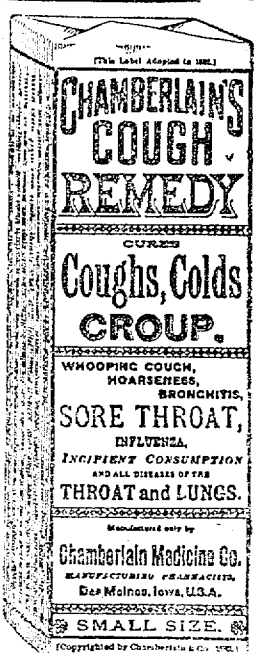
522

గృహము, న్యదేశి, కర్తాకారము మొదలగు పనులకు వయోగించవచ్చును.
శ్రేష్ఠమైన రికము, ధరిసరినము, చాలకాలము పరికు బాగుగా పనిచేయును
మేజోల్లు చిన్నవి, పెద్దవి, బినియనులు, మొదలగు వాటిని అల్లును, అంగ్లసామ్రాజ్యముందు అంతటను వాడబడుచున్నవి
ఇంగ్లాండులో నున్న ఏ హారిసన్ షేపేంటు నిట్టింగు మెషిను కలిగినది, (లిమిటెడ్) వారిచే తయారు చేయబడినది.
వివరములకు ఈ విధియే విజ్ఞాపముగా ప్రావీణతము:—
For Particulars apply to :
W. H. Brady & Co., Ltd.
MADRAS
Telegram's : "BRAD."

ది క్రెస్సెంటు యిన్ను రెన్ను కంపెనీ లిమిటెడు, బొంబాయి

మిక్కిలి అనుభవశాలులైన స్వదేశ డైరక్టర్లచే పూర్ణముగా పరిపాలింప బడుచున్నది. అగ్నిభయము మరణమువలని భీతిలేకుండ భీమాచేయుదురు. సరస్వతిన వరతులలో సబు ఏజన్టులు కావలెను. వలయువారు యిక్రందివారిక్రవాసికోవలెను
చీమకు ర్తి కుమారుస్వామిగారు, బి. ఏ.
చీఫ్ ఏజెంటు:—మద్రాసు రాజధాని.
మశ్వంటు, గుంటూరు

చేంబర్లెన్ గారి దగ్గునివారిణి

దగ్గు, జలుబు, కాక వాయువు అను బిడ్డలకు వచ్చు రోగము, గొంతుపుండు గొంతురాపు, రొమ్ముపడి నెము, కుక్కదగ్గును, అన్ని రకముల గొంతు వ్యాధులు మొదలగునవి పటా పంచలై పోవును, అన్నిజాగాలలో విక్రయించ బడుచున్నది. (3)

పాలసగంధలేహ్యము

ఇది రక్తికర్మి. శ్రేష్ఠమైనది సహజమైనది, మేవా పాదలు, మచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగు వాటిని ఖండించును. 4 డెబ్బల చాలును.
20 రూ॥ డెబ్బ 1-4-0 ఏ. సి. 0-8-0
కూష్మాండలేహ్యము.
అత్యుష్ణము, నిక్కాక, కాల్షుకీత, మలబద్ధము, శిశువుల మంట, మొదలగు వాటిని హరించును.
చాలును. 20 రూ॥ డెబ్బ 1-4-0 2 డె॥ ఏ. సి. 0-8-0-0.
ఏ. శి. ఏ. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, (8851-4) మెరేజీ—కెల్లూరజిల్లా.

చాకులు - తొలములు

మంగలికత్తులు.
అగ్రసాధనలచే చేయబడినది. మేలముని కంటనే ధరను క్యాటలాగుకు ప్రాయము.
బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్
కట్టన్న అండ్ లాక్ మేకప్స్ etc.
8081 పెద్దాపురం. (గోవావారిజిల్లా)
తెలిగ్రాఫిక్ అడ్రెసు: “ఇండస్ట్రియల్” పెద్దాపురం.

చెముడు
అమోఘమైన సమయం
కుదర్శించు సాధనం
గలుగజేయు సాధనం
అనామక ప్రాంతం
మద్రాసు
డాక్టర్ రత్నం బ్రదర్స్
మెడికల్ హాల్
మామిడిపాడు, కృష్ణా జిల్లా

అమృతాంజనము

107-108 డిగ్రీల మొదల వేడిమి కూడ తెలియకుండు పెట్టు?

10451

వైద్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచార్య గారి

అమృతాంజనములకలైలము

ను ప్రతినిత్యము తలకు రాచుకొని స్నానము చేసిన ఎంత ఎండ వేడిమి గాని తెలియదు. ఈ కలైలము కండ్లకును, మెడకును చలవకలిగించి, నరములకు బలమునిచ్చి, మాడుపోట్లను నిర్మూలము చేయును. తలనోవ్వులను బోనణచును; అతినిద్రను, నిద్రలేమిని బోగొట్టును; నెరిసిన పెంట్లుకలను నలుపు చేయును; పట్టుకుచ్చువలె పెంట్లుకలను బెంచును. వడదెబ్బలను గానియ్యదు. యోచన చేయువానికి ఇది మిక్కిలిమంచి కలైలము. సమస్తమైన శత్రురోగములకును, శిరోరోగములకును జగత్ప్రసిద్ధి చెందినది. ప్యాకింగు, పోస్టేజులు ప్రత్యేకము. [క్యాటలాగు ఉచితము.

తంతి విలాసము:—“పండిట్” మదరాసు.

ధర 6 అవున్సుల సీసా రూ 1-0-0.

అయు ర్వే దాశ్రమము, 41, ఆచారప్పన్ వీధి, మదరాసు.

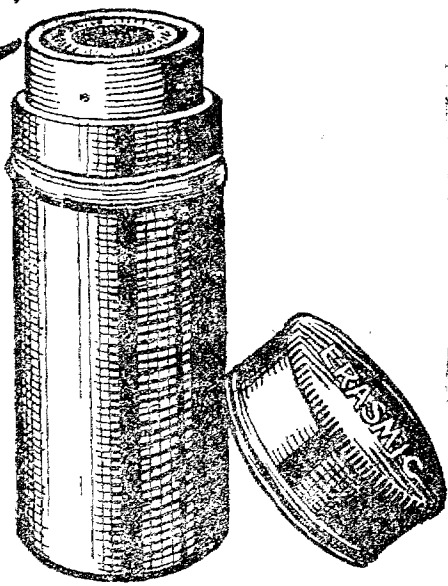
ERASMIC Shaving Stick.

Does not dry on the face. Its rich creamy lather helps the razor to give that close clean shave which is so desired.

BRITISH & BEST.

ERASMIC. Perfumers. LONDON. PARIS.

TO BE OBTAINED FROM ALL STORES & DEALERS.

లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది. 594

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-8 ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0

505 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలయందు మీరు తెలిపివచ్చి గుణములను పు ధయచేసి తక్షణం 3 బుడ్లను పంపుడు. ఎం. వెంకయ్య, తాలూకా గుమాస్తా గురుజులు, గుంటూరుజిల్లా.

506 మీ లోకమయ కస్తూరిమాత్రలు అందరూ వ్యత్యాసములేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా తాంబూలముతో కాడిన చుట్టకము ఎంతకాలము నుండియున్నను మాయమగును. తక్షణమే 6 బుడ్లను పంపుడు ఎన్. పార్థసారథి ఆయంగారు, ఏబిఐ, బెన్సు అందు లో నైహాపురము.

పాల్గు నుభోదయ యి దిద్దలకు కలవరుపు. శ్రేష్ఠమైన సూతికలనుండి కాస్త్రీకముగా తయారుచేయబడి నదిత్తకక్తి, అకలి తగుండుట, భేనులు, బిరుపులు, తీట, చిక్కిపోవుట, నిద్రలేమి, చుట్టకము మొదలగు వాటిని పోగొట్టి మంచుగుళువు పుట్టిచ్చును, 20 దినములకు సరిపోవు బొమ్మలు బుడ్డి 1-8 ధర 0-12-0

507 మీ కస్తూరిమాత్రలు నిజముగా అన్ని వ్యాధులను మంచి గుణమిచ్చినది. 12 బుడ్ల పంపకలెను, కలెంటరాపు భేకపాండి బైర్ కాట్ డక్కా ప్రెస్సు బ్రహ్మపూరు, గుల్బర్గా.

ప్రాంచి:— నెం 381, కలెంటరాపు, మదరాసు, ప్రాంచిమండి ని సీసా పంపకలెను.

సాశ్వత వెంకటాచల మండిమలు శ్రీ శివారావువ వైద్యశాల మైసూరు. (2)

మీరు

219

శరీర సౌఖ్యము

ఇది బహు ఆనందమును కలుగజేయును. మా ఆతంకనిగ్రహ మాత్రలు లోక - ప్రసిద్ధము. మీరు వినియుందురు గాన వ్రాయడ మైనది. వెల 1 రూపాయి మాత్రము. ఫలము అధికము - ఎల్లవిషయములకుగాను దయచేసి వ్రాయండి.

విశాసము:—

ఆతంకనిగ్రహ బొమ్మధాలయము

28 బ్రాజ్మ, మదరాసు.

వనఃపదార్థములు

నిజమైన వనమూలికలను వైద్యశాలలకు వైద్యులకు సరసముగ విక్రయించబడును.

సుగంధిపాలవేరు (పడమటికొండలది) బారువ రు 90. మణుగు రు 5.

ముత్తవపులగము వేరు (బలామూలం) బారువ రు 80, మణుగు రు 4½.

అశోకపట్ట (కేరళదేశము) బారువ రు 120 మణుగు రు 6½.

లొద్దుగపట్ట (కేరళదేశము) బారువ రు 100 మణుగు రు 5½.

ఆరేపువ్వ (ఉదయగిరి) మణుగు రు 8.

శ్రీచందనము పొడి (మైసూరు) ఏక రు 2½.

మరియు వట్టివేరు, కురువేరు, ఎల్లచిత్ర మూలము, మిరపకాండవేరు, పాపాణభేదవేరు, మొదలగునవి దొలకును.

కేశరికుటీరం,

అయుర్వేద అవుషధశాల,

బొంబే కలెంటరాపు లోకమయ.

ఎలెంటరాపు, మదరాసు.